

DOPISI.

IZ VSEH KOTOV.

Pogovor se je pletel o slikarstvu, oni dan. Pa vam omeni eden izmed družbe, da je čul ali čital o tistem italijanskem slikarju, ki je naslikal ono znamenito sliko "zadnje večerje," da mu je bil model za sliko Krista in Iškarijota en in isti človek. Kot Krista je baje slikal v mladeniških letih, kot Iškarijota pa 30 let pozneje. Ej, pravi drugi, saj to ni nič tako čudnega; jaz sem poznal deklico dvajsetih let in rečem vam, lepa je bila kot angelj, ne kot navaden angelj prostak ampak kot eden tistih, ki mahajo s palmovimi vejami pred tronom. Pa da ste jo videli 30 let pozneje! Pijanka je bila in grda kot "tajfel." — Tega pogovora se nehoče spomnim, če se domisljam stavca našega Glasila. Njemu pa ne vame 30 let za take gorostasne spremembe, ampak to mu je delo trenutka. Če mu predložim "rožne gobčke," napravi iz njih "rožne golobčke" (bogovi vedo, kje jih je videl, ko jih še na svetovni razstavi v San Francisco niso imeli!) iz pušav "Judeje" napravi bajno "Indijo", zgodovinski kaj "Dafne" spremeni v "afne" itd. Prešeren je pisal svojeva smo: "V Ljubljani je dihur, ki noč in dan čre knjige, od sebe pa ne da najmanjše fige!" Naš stavec pa pokira stavke, pa če bi že celo ga pohrustal, naj bi ga, v vračjem imenu, bog mu ga žegnaj, bi dejal človek, ampak to me "gita," ko gre in odgrizne kos tega, pa kos onega. Potem pa tiste konce skup "štuka," da izgleda, kot bi na kos dragocene ovrtačnice iz perlov privezal kos nogavičje podveze, ali kos motvoza na svilen trak v zlatih lasih zale dve, ali pa kot bi cepil solnčno rožo na koprivo. Oni dan sem hotel poročati, da bo "Slovenski Dom" v La Salle stal 25 tisoč dolarjev, pa mi je postal kar pol stavka in tistih \$25.000.00 zraven. Bogdaj, če je kaj pod bandom ali ne!

Onemu jeziku — hočem reči: jezikuškarju iz Pennsylvanije, ki izpodbija moje velicenojeno rodbinsko ime od ove in kostrunov, ne bom ugovarjal, ker sem ravnesadnje še vesel, da me ni postavil med kozle, ki bodo mekretali na levic, da mi ne ugađa do vseh podrobnosti, posebno valed tega ne, ker imenujejo ovee in kostrune ponekod tudi baeke. Pa kaj se hoče, podati se moram. V svojih bosonogih letih sem delal sicer marsikak krvaveč izlet za kravami in junel mojega ota, v skrivnosti ovjnih dirk pa se, žal, nisem imel prilike poglobiti in moram torej verjeti tustnemu izročilu enega mojih chieaških prijateljev, ki mi je iz lastne skušnje zatrdil, da v ovcarskem "Dienstreglementu" pomeni medmet "trrrr" približno kot pri "e. k." komisu komanda: "Laufsehrift! Podpirano in sprejeto, da se torej o tem debata zaključil!

Zadnji teden noročevga aprila, bil sem neki dan v So. Chieagi. Videl je nisem dosti, ker je bilo preveč mrzlo, preveč vetrovno in prašno in pa ker sem imel preveč opravka s božanskimi poticami in drugimi dobrotami tega sveta, s katerimi me je tako prijazno ponujala gospa Kuheljeva. (Pa saj veste, da mene ni potreba dosti ponujati!) Pa tudi ruino vinca s solnčnih bregov Atlantika ni pesl! — Oh uri strahov napotil sem se proti domu. Noč je bila idilična, tako, da mi je s svojimi ledenimi rokami segala skozi lahek površnik, prav do arca. Zvezde so dremale za mrzlo kopreno žrnovih megel in oblakov, burja je švignala čudovite valčke in koradnice in karo sem imel za monjati samo — petkrat. Vaelej kadar sem izstopil, se mi je zdelo, da sem eno postaje bližje severnega tečaja. Vozni red chieaške poulične železnice v poznih ponočnih urah je nekaj, kar presega možgans navadnega plebejea. Je tako salomonsko modro sestavljen, da ravno izstopaš iz kare na križišču, ko ti druga, a ktero si upal dobiti zvezo, pokaže figo in zadnji del telesa, pa odbeži kot misel. Nato lahko en čas za njo gledaš, potem pa pol ure zvezde šteješ in če zvezd ni pa knofe. Na žalost, se jaz s tem ne morem dosti zabavati, ker mi jih vsaj polovico vedno manjka. Po treh urah tega športa in zabave sem se končno le pritipal v svojo samot-

no sobico, premražen, kot da pridem z ruskih step, ampak poln hvale o poceni voznji. Pomislite, tri ure se voziti, samo za pet centov! Bilo je dve uri zjutraj in sosedov petelin je že tretjič zapel. Zdaj pa nobene vžigalice! Prebrnil sem žepu vseh hlač in sukničev, aktivnih in penzioniranih, a našel sem le egiptovsko temo, zobotrebece in luknje. Vaeled sem se na stol in lamentiral čez čudne navade vzhoda in osrednjega zapada, kjer so tako zaljubljeni v smrdljivi plin. Prenočeval sem že v mnogih hotelih velikih mest vzhoda in osrednjega zapada, ki hočejo veljati za moderne in tudi na zunaj tako izgledajo, a v sobah sem našel plin, mesto elektrike. Na daljnem zapadu pa skoro ne dobite najbolj raztrgane pečarske kolibe, bogdaj kje v hribovih, ki ne bi imela električne razsvetljave. Če bi bilo v modri kresilo seboj v žepu nositi, saj bi še bilo nekako! — Že sem obupal, ko se domisljam, da imam v skriven predalčku pisalne mize spravljenih par vžigalice kitajskega izdelka, ktere sem prinesel kot kuriozitetu iz San Franciscu in te so me rešile strahotne teme in bavljava. — Moj zvesti časomer kazal je ravno 2.30 A. M., ko sem spravlil Toneta v posteljo in nisem še dobro ogrel mojih kurjih ošes, ko sem že zaspanjal čudovite sanje. Nahajal sem se v krasni dvorani, ktero je polnila prijetna gorkota, napojena s mamljivim duhom velikonočnih lilij, ki so evetele na svetilnih mizicah. Nagajivi solnčni žarki, ki so se vkradli izza težkih svilenih zaves ob oknih, igrali so se po dragoceni perzijskih preprogah in baržunastih divanih ob steni. Stal sem kot zamaknjen, ne vedoč kaj storiti, ko mi pride nasproti zala dama v lění pa priprosti domači obleki, zlati lasje vsipali so se ji po seneli in njene velike, plave oči zrlje so name, kot zvezde poletne noči. Prijazno mi poda roko rekoč: o, ti tukaj, Terbovčev Tone, sedi no in odpojš se malo! Videti si zelo truden in izmučen, pa tako slabo izgledaš, kaj pa je vendar s teboj! V tem hipu, predno sem mogel odgovoriti, zadoni iz sosedne sobe mogočeri bas: Oženi se, moj sin! O, se zavzame za la dama, saj res, ti si pečlar, bogdaj ima prav moj soprog; stopi no senkaj k tej mizici in poglubi to le zlato tehtnico. Ona je čudovito delo in vedno pokaže absolutno resnico. Na vsako tehtle ploščice zapiši po eno pečarsko težavo in jo položi na to stran, v drugo skledico pa pokladaj ploščice z napisanimi prednostmi, ki jih daje sveti pečarski stan. Sem pa začel, najprej s težavami. Prva ploščica: strgani žepi — cekl v skledico! Druga: potrgani gumbi, tretja: votle nogavice, četrta: pokvarjen želodec, peta: dolgočasni večeri, šesta: orehove in druge potice, ki bi lahko bile, pa jih ni; sedma: še pridem pozno ponoči brez vžigalice domov in ljubče boljše polovice, ki bi mi prišla s prizgano svečo nasproti... Pri vsaki tablici vrženi v skledico, ogledal se je kot pri litanijah, iz sosedne sobe zamolkel bas: Oženi se moj sin! Nato sem začel pa s pečarskimi argumenti proti ženitvi. Prva ploščica: neomejena prostota, druga: nikdar tepen z metlo ali kuhalnico, tretja: nikoli treba piskrov in skled brisati, četrta: nihče me ne krega, če pridem popolnoči domov; peta: zajutrk, kosilo in večerja ob poljubnem času, ali pa nobenega, nikogar nič ne briga, šesta: če se cel teden postim ali pa za plohom krepam, noben pes ne bo zalajal, kaj šele, da bi se kdo kremžil; sedma: pa mi ga žingamo, pa mi ga žagamo... osma: pa po dva, po tri, pa po cele noči — spremijamo noč v dan, ali pa narobe; deveta: "nje" pa od nikoder ni... vključ prestopnemu letu! Res! Zahreščala je zlata tehtnica, ko je padel ta deveti in največji argument v skledico — mesto, da bi mi pokazala pravo pot, ki do sreče vodi, se je pa zlomila, in jaz sem se prebudil skočil iz gnezda, skoz okno pa me je pozdravilo smeječe pomladno jutro.

V nedeljo 30. aprila priredil je jugoslovanski soc. klub šte. 1 v Chieagi krasno predmajnško slavnost, ktere so se chieaški in okoliški Slovenci v lepem številu udeležili. Gotovo pa bi bila udeležba še večja, da ni malo prednapovedanim začetkom začel rositi ti dež. Vsekakor mislim, da so prireditelji lahko z uspehom zadovoljni, kot smo bili i mi udeleženci. Godba je bila "up to da

te," tako med posameznimi točkami in v odmorih, kot po končanem sporedu, ko se je razvila prista zabava in so polzele dražestne nožice zalih plesalk in bolj ekoljate noge gospodov hlačanov po gladkem parketu, kot da se sploh ne mialijo več vstaviti. Jaz sem samo studiral, kako daleč bi se prišlo, če bi bili to koraki namerjeni naravnost naprej, mesto na okoli: najmanj do Jolietu bi se pridrveli ali pa celo do La Salle. — Deklamacija E. Kristanova "Krvavo seme" bila je zelo času primerna, istotako O. Zupančičeva "Moje barke." Dasi sem O. Zupančičeve poezije prečital že najmanj stokrat, vendar kako različna je beseda tiskana na mrzle papir, od prave žive besede, zgovorjene s povdarkom, pravo gesto in ognjem! In gospej Molekovi se mora priznati, da zna. "O, vi cilji, moji zlati cilji, kak bližičte v daljni se svobodi!" Ali "Dajte solnce, dajte nam življenja!" Komur taki ognjeni vzkliki, pa burna marzeljeza, ki je sledila, kar vse skup je bilo kot en sam silen klic po sveti svobodi — komur, pravim ni vse to zapodilo krvi po žilah, da je drvila kot gorski hudournik, on sploh ni več živo bitje, ampak mumija! — Zdaj seveda pričakujete, da vam napišem oceno o igri "Kato Vrančević." Pa ne bo nič. Ocenio in kritiko prepušam tozadnimv ka pacietam; jaz se ne smatram za kompetentnega in niti od daleč sposobnega za to, ker razumem o dramatik približno toliko kot zajee na — — — in no; saj veste: tarantantam! Le čevlje sodi naj kopitar, plehar pa pleh! To je veljalo že v davnih stvih časih. Lahko pa vam čisto neoficijelno nekoliko popišem posamezne vtise, ki sem jih dobil pri celi predstavi. Ker veste, da je alfa in omega pri vseh mojih himnah in jeremijskih od vekomaj do vekomaj le nežni spol, ostanem tudi danes pri tej moji priljubljeni navadi. Ker kuharice in gospodinje posebno "lačkam," začnem pri Mari, gospodinji Ilija Vrankoviča, ktero je predstavljala Mrs. Udovich. Skrbna in vestna gospodinja vam je bila to, ki ne klepeta kar tje v en dan in ve kako občeavati z gospodo. Predvarno in razločno povs, kar misli, da ima gospodinja za reči, nakar se zope usakne v svoje kraljestvo, v kuhinjo. Le ko Katonu pripoveduje, da vprašuje zanj neka fina mlada dama, ne more zatajiti svoje ženske radovedne nravi in ne more se zdržati namigavanja, da za tem grmom mora pa še tleati za zajček, če še kaj več ne! Dasi se mi je nekoliko zamerila, ker je omenila samo vijolice in rože, ne pa tudi solnčnih rož, vendar mi je bilo kar žal, da nisem i jaz bil na odru takrat, ko je gospodo z vsem dostojanstvom gospodinje povabila h kosilu. Kar brez vsega že ni bilo za kulisami, če drugega ne, nitali so vsaj kakšno potico. — Ilija Vrankoviča predstavljala je Mr. E. Kristan avtor in režiser igre in povdarjati, da je bil imeniten, rekli bi se sove nositi v Atene. — Kato Vrankovič (Mr. C. Vesel) i me je težko vlogo, posebno v zadnjem dejanju, a kot skušen igralce pogodil je je popolnoma. — Dr. Sajac, odvetnik (Mr. M. Judah) in Pravica, časnikar (Mr. L. F. Trugar) sta imela le martjše vloge in moje mnenje je, da bi na njunih mestih nihče ne mogel nič boljšega narediti. Isto velja tudi za Bandžija (Mr. F. Udovich), ki je bil prvi tip imovitoga trgovca. — Bartonj, pisatelj, ki znajde vse novice in vedno išče snovi za romane, novele, utrinke itd., bil je Mr. Iv. Molek. Tako je bil poglobljen v svoj pisateljski poklic, da se mi je zdelo kot da kar plava nekje, ne prav na zemlji, ne prava v zraku. Nehoče sem se spomnil Oto Zupančiča, ki je dejal o pesniku: "Pa! on je še na tleh brez tal!" — Policijski uradnik (Mr. F. Barbis) bil je v svoji uniformi tako e. k. komisno voriant, da se je subordinacija kar lomila v njem samem, kot posobljen policijski polumeseec, ali pikelhabva, ali pa sin obeh, polit z blagoslovom na vogle prisekanega avstrijskega militarizma. — Brodovič (Mr. S. Možina) bil je tipičen slavonski kmet, v belih hlačah, s srčajo po vrhu, torbo, velikauske črne mustače, o, pa tisto njegovo domače kmečko narečje! Imel je sicer malo vloga, a pihnil ga je, kadar koli se je pokazal. Vsem so lezla usta narazen, meni pa so se raztegnila prav do ušes, če sem ga le pogledal. — Pa ban pl. Lajben (Mr. F. Krže), to

vrh je bil možak, od pete pa do vrh ellindra, čeprav je bil zadnji v "dva štuka". Aristokrat in mogočnej v postavi, v nastopu, v vsaki kretnji, v vsaki besedi! Pa tisti bliski iz njegovih oči, s kterimi je hotel kar prodrati ubogega Ilija! V bolj srečne roke dočlena vloga absolutno ne bi mogla priti. Tak nastop moral bi imponirati samim bogovom. — Irma, hči bana Lajbena (Mrs. M. Molek) zaljubljena v Katona, bila je deva silne ljubezni, ljubezni, ki podere vse ograje, preskoči vse zapreke, ki ruje stoletne hraste in podira sive gore. Ona vidi samo sebe in svojega ljubljena in nič ji ni, pa naj se podere ves svet, samo da bosta le ona srečna in velika. Tako vloga zahteva ognja in odločnega nastopa — pa kot sem že enkrat omenil Mrs. Molek to zna, zna zares! — Slavka, hči odvetnika Sajaca (Miss H. Grile) bila je tudi zaljubljena v Katona, a njena ljubezen bila je popolnoma različna od Irmine. Ljubila ga je silno, a s tiho, sladko, vdano ljubeznijo, ki je bila kot šepet zefirja po jabolčnem evetju. Oj srečni Kato, sem si mislil, življenje ob strani take ljubke ženice bo ti kot sladka pesem uspavanka, kot nepretrgana veriga evetja, kot pestro evetoča livada, kjer plavajo lahni topli vetrčki in zali metuljčki pijejo opojni med iz sladkih čaš! Ko pa je bila užaljena in ranjena njena ljubav, ni snovala maščevanja, ampak kratko pa odločno povedala je ljubincu, da je med njima vse končano. (Smilil se mi je!) Naša mala Slavka se je popolnoma uživala v svoji vlogi. Sladko zdano ljubezen in v globino sreča užaljeno deklico, pokazala nam je tako naravno, da smo skoro pozabili, da se vrši to na odru in ne v resnici. In kot sem slišal, je bil to njen prvi nastop na odru. Dramatičnemu krožku bi rekel: Imate fino mlado moč, imate biser, ne izpustite ga — Talija bi jokala. Nekdo, sedeč za menoj je celo gestural: "Fling her your roses red and white, she is the queen of the crowd tonight!" Kot sem že enkrat omenil, ne domiklujem si niti najmanj, da naša mala kapaciteta na dramatičnem polju in ne zastopam nobene skupine, ampak samo mnenje Terbovčevega Toneta. Temu pa se je igra dopadla, v posameznostih in celoti, sodi, da je bila igra na brezhibno in izredno naravno in neni, da je bilo treba mnogo truda in potrpljenja, pa železne volje in vstrajnosti, tako pri učitelju, kot pri igralcih, da je bilo mogoče pokazati kaj takega na odru. — Občinstvo je bilo v splošnem mirno in pazljivo, samo "bodočnost naroda" je včas evilila in cepetala sem ter tje. Pa kaj se hoče, mali otroci imajo pač tudi včas svoje muhe, kot jih imamo veliki. — To je vse, kar sem vam hotel povedati. Prirediteljem, igralcem pa moje častitke in — da se še vidimo!

Anton J. Terbovec.

Milburn, W. Va.
 Cenjeni urednik "Glasila": — Kakor je šlo že več Slovencev, živčih v Združenih državah iskati sreče, tako sem šel tudi jaz s br. Miho po spodnjem in vzhodnem Kentuckyju. Povpraševal sem po dobrem delu, a žal ni bilo. Zdaj se nahajam zopet v soteski Paint Creek Je, W. Va. Dela se vsaki dan, a strop je slab in zrak v jami zatohel. Tako so kapitalistične uslage v več krajih.

Čital sem v Glasilu S. N. P. J. z dne 28. aprila t. l., da so na konferenci v Peoriji, Ill. sklenili, da izdajo 30.000 dolarjev v svrhu organiziranja rudarjev v državi Kentucky. V spodnjem Kentuckyju, okoli mesta Central City, sem dobro poznan. Smelo-lahko trdim, da je polovica jam v Muhlenburgu in deželi Ohio organiziranih, izvzete so le jame v Hopkins Countyju, kjer so rudarji priklenjeni še na trdo kapitalistično tlako. Svetujem Slovence, ki so zmožni angleščine, da bi na zborovanjih povedali, v katerem kraju je treba nastopiti z organizatoričnim delom. Dobro vem, da so organizatorji tudi o tem dobro poučeni, vendar pa ne prepričani iz lastnih skušnje.

Po mojem mnenju naj bi pričeli z organiziranjem v okraju Hopkins. Zdi se mi, da bi organizatorično delo imelo uspeh. V tej deželi je najboljša plast premoega in tudi nekakšno središče vse skebarije. Nikakor pa ne svetujem, da bi že zdaj nastopili v vz-

hodnem Kentuckyju, v okrajih Stone, Hardy in Jenkins itd. V teh krajih je delavstvo še popolnoma nezavedno, ki neče nič slišati o uniji in jo še celo preklanja. Kapitalisti lastujejo vse gorovje, sploh ves svet pod svojo oblastjo in v vsaki naselbini po 1—2 kozaka, ki čuvata ljudi kot sužnje. Po mojem mnenju se misliti ni na organizacijo v vzhodnem Kentuckyju. Škoda bi bila za organizatorje in denar. Slovence svetujem odločno, naj nikdar ne iščejo delavske sreče v teh krajih. Sužnost je strašna! Lahko se dogodi, da jezični agenti zapeljejo delavca in odvdejo v te puste kraje. Agentov in lažnjiveev je vse polno vsake narodnosti, le Slovence ni med njimi. Lažnjivi agentje so po Ashlandu, Cotletsburgu, Huntingtonu in Pittsburgu, Pa.

Rudar, ki je skušil tak kruh in je bil odveden v te kraje, je velik siromak, če nima lastnih sredstev, da bi si pomagal in odplačal, da sme oditi, kakor se spodobi. Gorje pa rudarju, ki nima beliča. Delati in delati mora, hraniti in odtrgovati od ust, da se mu posreči prihraniti toliko, da lahko odpotuje iz te sužnosti.

Za združitev se prav nič ne kaže in zgleđa, da je najbrž nikoli ne bode. Kdo je temu kriv, lahko vsak član že skoraj ve, če ravno je večina odglasovala za združitev.

Pozdrav vsem članom in članicam S. N. P. J. in S. S. P. Z.!

Andrej Obed.

Sheldon, Wis.
 Cenjeni urednik: — Dovolite malo prostora v našem Glasilu. Lepa pomlad je in najlepši mesec je maj. Ptice selivke so se začele seliti od juga proti severu, tako sem se tudi jaz vzdignil na jugu proti severu. Najprej sva prišla z mojim prijateljem Pavlom Cempre v Chieago za par dni. Obiskala sva več Slovencev, povsod sva bila dobro postrežena, posebno sva se mudila v So. Chieagu pri slovenskih salonarjih. Tako hitro je nama poteklo teden dni, kakor da bi pondeljek torku rekel, da naj gre sredi četrtek vprašati, če je res petek sobota povedal, da bode v nedeljo praznik. Potem sva še nadalje ostala v Chieagu, da sva se udeležila veselice — predmajnške slavnosti, katero je priredil slov. soc. klub šte. 1. J. S. Z. 30. aprila. Največjo hvalo in čast izrekam vrlim slov. igralcem in igralkam ki so priredili tako dramo. Na veselici je bilo tudi več slovenskih evtek, med njimi pa sem opazil tudi Terbovčevega Toneta, ki je bil zaljubljen na vse strani. Potem sem ga šele presodil, zakaj je premufl tako blizu v Cicero, kjer je čikaška podružnica. Tudi jaz sem se težko odločil iz Chieago, v kateri sem se mudil 19 dni, potem pa sem odpotoval s svojim prijateljem P. C. v Sheldon, Wis.

Sheldon je še majhno mesto stoji sredi velikih gozdov. V okolici je naseljenih veliko Slovencev, kteri postavljajo svoja mala poslopja v velikih gozdih kot pričetek farne. Okolice je najbolj bogata za lovski pridelek, katerega še sedaj nekoliko pridelujejo, kjer je dosti vsakovrstne živali. Pravijo, da včasih celo priko-rači kak črni medved iz Minnesote. Tako sva se tudi midva spustila v velike gozde medvedu naproti. Jaz sem vzde puško, moj prijatelj pa sekuro. Ni bilo 10 minut, že opazim žival, ki koraka v votlino velikega drevesa, imena ji nevem. Proganjala sva jo iz votline, toda dolgo časa se je branila s ostrimi zobmi in dolgimi kremplji kakor Turki v Dardanelah. Na enkrat plane iz votline in, hitro ji spustim avinčenko v glavo. Takoj se zgrudi mrtva na tla. Ko jo prineseva domov, so mi povedali, da je Wood Jack ali lesni Jaka. Zvečer je že bila pečenka iz njega. Ko sem ga jedel, sem mislil ves čas na njegovo dušo, kako se je branila s ostrimi kremplji v svoji trdnjavi. Sedaj pa gre mirno v žleodec k večnemu počitku. V tem okraju je zemlja še precej dobra, samo pravijo, da je vsako leto 13 mesecev zime; ne vem, koliko je potem poletja in drugih letnih časov.

Pozdrav Slovence in Slovenkam.

Jos. Ulehar, član dr. 91.

Jump River, Wis.
 Cenjeni urednik: — Blagodejen dež me je pregnal od oranja pod streho, in ker ni drugega opravka, sem se spravlil nad časn-

ke, in ti so me privedli do pianja.

Kar se slovenskih tiče, se je stvar tokom let sicer mnogo izboljšala; vendar razpravljam vse premalo zadeve Združenih držav, in vse preveč se še oziram v Avstrijo, ki je zavrbla že mnage rojake že po parkrat iz Amerike, tako, da so potrošili vse prihranke z večnim potovanjem, na stara leta so pa ostali v Ameriki brez sredstev primorani prositi za najtežja dela. Mnogo prelevamo tudi naša ožja vprašanja, ki so prišla na spored že pred leti, in tudi novejša, so stala mnogo dolarjev, ki so se izprešali iz žepov ubozih delavcev, a do zaključkov in rešenja najraje ne bomo prišli nikdar. Dopisi postajajo bolj stvarni; neki teknujejo celo kaj uspešno z uredniškimi članki. Pa to ni zameriti. Uredniško delo zahteva za vsako izdajo vsaj po en originalen članek, in to je vse kaj drugega kot spisati tu in tam kak dopis. Urednik ima vsaki dan v letu drugo dežo; on mora vedno misliti: on torej zasluži višjo plačo kot vsak upravnik in vsak tajnik, kateri ima danes isto delo kot jutri in pojutrašnjem, kar je nekako stično sekkanju drv.

Torej naše Glasilo je še vedno tednik, in rad bi spregovoril a dnevniku, a ker splošno glasovanje še ni končano, molčim. Splošno glasovanje kmalu konča in pisali bomo zopet lahko o stvari. Nam sorodne majhne narodnosti ustanovljajo in rešujejo probleme ki so z našimi pravi orjaki, bomo menda ja tudi mi prišli počasi kot vianjegorski polž vsaj do nekterih njih. Tako je Bohemian Colonization company kupila v tukajšnji bližini 50.000 akrov zemlje in polovico bo letos naseljena s Čehi, Danci so ustanovili svojo naselbino 16 milj severovzhodno od nas. Naselbina šteje 182 družin in 62 samcev, je stara dve leti, in imajo že razna zadržna podjetja. Slovenci pa, izven Willarda, vse se je podrl; in še v Willard gre razvoj počasi naprej; ker so prisrdevanja premalo celokupna. Slovence so spravljali na farne povsem neizkušeni ljudje, ki živijo v mestih ves čas ali vsaj čes silno. Neurečnih štetev je brez števila, ker so jha neizkušeni agenti obljubljali kruh, a ljudje so našli kamen. Nikogar ni, ki bi preskrbel trg za les, za druge stvari, nikogar ni, ki bi preskrbel kako delo, ki bi zamegel dati kak nasvet, česa se lotiti in kako gospodariti, in take okoliščine silijo ljudi v obup.

Pri nas se je naselilo lansko leto 24 novih naseljencev, in leto dva. Za trg je preskrbel naš rojak Brunsehmidi, tako, da smo prodali les za na žago, bočce, klafterska drva, in celo gajla drva vsakega lesa; samo, da se skup drže. Te zadnje drva gredo v apnece. In kar se dela tiče smo tudi na dobrem, ker je bil naš rojak in farmer Viljem Brunsehmidi izvoljen županom za našo občino in gleda, da dobe le naseljenici delo pri vzdržavanju cest in pri grajenju novih cest. Plača je \$2. — na dan za 9 urno delo. Rojak Brunsehmidi je skrajšal delovni čas od 10 na 9 ur. Rojak Brunsehmidi, ki je v kratkem času poldruga leta napravil tukaj lepo farmo in se peča največ z živino, svinjami in kurjadjo, je bil izvoljen tudi v okrajni odbor za Taylor county in v upravstveni zastop za McKinley township.

Kmetijstvo je v polnem tiru. Jčmen, oves in druga šita smo posejali in sedaj pripravljamo polja za koruzo. Živina se pase še kakih 14 dni in ne kravimo več v hlevih. Tukaj je še nekaj lepih kosov zemlje, po katerih naj bi posegli rojaki. Pozdrav.

Slovenski farmer.

Radley, Kansas.
 Uredništvo Glasila S. N. P. J.: Redkokedaj se kaj sliši is naše naselbine, zato sem se odločil napisati kratek dopis. Posebnih novice ni in z delom se tudi ne morem pohvaliti. Dne 6. maja t. l. smo zastavkali pri West Coal Co. in pri Western Coal Co., ker sta omenjeni družbi zaprli nekaj vrvov za nedolgočas kakor je navadi vsako leto, in nekaj jih je pa še obratovalo do 6. maja.

Sedaj so nas vse pozvali na stavko. Oni zahtevajo delo za vse ali pa za nobenega, kar jih je delalo pri omenjenih družbah. Je nas prizadetih okroglo 2000 rudarjev. Torej ne svetujem holditi rojakom sem za delom. Ostali rovi, kar jih še obratuje od drugih

družb, delajo komaj od 2 do 3 dni v tednu in se prav težko delo dobi. Kedor ima kaj dolarjev za potrošiti, se lahko tukaj kaj oglesi, čejen mu ne bo treba biti, če je prav država Kansas naklonjena temperenčnim bogovom, večina je salun v vsaki hiši.

Omeniti hočem še malo slavnost 1. majnika. Slavnost ni prav ugodno vspela, ker je bilo vreme preveč pusto in mrzlo, se ni dosti članov udeležilo. Smo pa bili tisti bolj korajžni in veseli, kar se je nas udeležilo slavnosti. Pokazali smo kapitalistom, da se zavedamo delavskega praznika. Sedaj je pa boljše, da neham pisati, drugače bi se moj skromen dopis znašel morebiti v istem košu, ki nima dna.

S. N. P. J. želim mnogo novih članov, bodočemu dnevniku pa da se vsaki član na njega naroči, ker to bo list od nas vseh, ne pa privatne stranke.

Pozdrav vsem bratom in sestram S. N. P. J.!

Louis Repovsh, član druž. 72.

Indianapolis, Ind.

Čenjeni urednik! — Priobčite teh par vrstic v našem priljubljem listu. Posebnih novic nimam in kakor drugod, živimo tudi tukaj pod kapitalističnim jarmom. Kapitalisti so res povikali težakom plačo, ali ne tako kot v drugih mestih do 5c ali več na dan. Pri nas je povznanje prav majhno, da ni vredno, da se ga smatra za priboljšek plače. Seveda je to krivda težakov samih, ker niso organizirani v strokovni organizaciji, s katero lahko delavstvo doseže uspehe.

Prav potihoma so se pričeli naši trpinji organizirati proti kapitalizmu. Seveda gre težko z organizatoričnim delom, ker je tukaj veliko Balkancev, katerim je težko dopovedati, kolike vrednosti je za delavstvo strokovna organizacija. Vse kar Balkanci znajo je tole: "Bogme, šest dana šest dolara, je lep broj, moraš da dobro živiš brate."

Težakom, ki so ustanovili organizacijo pripravljamo, da nadaljujejo z delom in ne izgube poguma. Naprej za agitacijo za organizacijo, naprej do cilja!

Dne 6. maja je naše društvo "Studenček," šte. 105 S. N. P. J., priridelo pismo veselico, ki se še precej dobro obnesla in pripomogla tudi društveni blagajni. Člani so pokazali, da jim je za društvo, zato pa prisrčna hvala vsem.

Prisrčno se zahvaljujem tudi vsem drugim rojakom in rojakinjam, ki so nas obiskali, posebno pa gostoljubnega F. Dopasa in A. Markiehu, ki sta pripomogla do boljšega gmetnega uspeha.

Bratski pozdrav vsem članom in članicam S. N. P. J.!

Član društva šte. 105.

Pueblo, Colo.

Prvi majnik! Kateri razredno-zavodni delavec se ga ne razveseli? Saj to je praznik, praznik spoznanja resnice in probujenja človeštva. Zavodno delavstvo se ga veseli, veseli se zato, ker ve, da vsak prvi majnik privede v naše bojne vrste nove množice nezavednih delavcev, ki postajajo bojovníki in agitatorji — v srehi se rodi zavest, da postajamo močni z vsakim dnem.

Lahen dež je rosil iz oblakov in gorski vetrovi so ohlajevali ozračje na predvečer prvega majnika. V nedeljo dne 30. aprila je soc. klub šte. 132 J. S. Z. v Pueblo, Colo priridel igro s plesom "Strie iz Amerike," v proslavo prvega maja.

Bodimo vedno zdravi kritiki, zato mislim, da oprostí osobje dramatičnega odseka, kar bom povedal. Igra "Strie iz Amerike" je sicer zdrava v humorju in pomenu, nikakor pa ne odgovarja več dramatičnemu odru v naših časih. Igra je kratka in premla pojmljiva. Igralci (diletantje) so kar najbolje rešili vloge. Malenkosti so bile v mimiki in pavez v govorjenju, ki jih pa občinstvo ne opazi; biti mora poznavatelj odra, da jih vidi, ampak to se da vse popraviti. Le čestitati se mora, da so tako dobro nastopili in izvršili nalogo v zadovoljnost občinstva. In občinstva, koliko ga

je bilo! Dvorana je dokaj velika, pa — pa takorekoč polna. Nikdo ni bil pričakoval takega obiska poprej.

Toda program, ta je bil slabo aranžiran. No, pa recimo, da to je vse v navadi. Vendar si ne damo kaj, da ne bi omenili par reči. V dvorani pred igro se je prodajala barvana voda, in v takem okolju se ljudstvo drena sem in tje, tako da je težko napraviti mir. Ko je nastopil Louis Korošec s pozdravnim govorom, ga takorekoč ni bilo razumeti vlad šuma in tihih govorjenih besed govornika. Pozdravni govor je bil sam na sebi brez pomena, ker je bil kratak in nezadostno povedan smoter, delo in cilji kluba, oz. socialistične stranke. Vsaka taka priridev mora imeti pred očmi: izobrazbo, imponiranje in agitacijo. Teh naj se ne prezre! Eno stvar smemo glasno kritizirati! V dvorani so se prihajajočim delili plakati s programom igre na eni strani in oglasom neke slovenske krojačnice na drugi. Delili so se pa tako, da je vsak takoj zagledal in čital oglas, kako se hlače merijo. Veliko obiskovalcev ni obrnilo letaka in tako tudi ne čitalo programa igre. Človek je mislil pri vstopu, da se boče gori, sprejaj, obleka modifikirala.

Tako smo proslavili prvi majnik v naši slovenski naselbini prvič, a ne zadnjič. Nehote se človek spomni nazaj v minulo, ko med pueblističnimi Slovenci ni bilo ne pojma o socializmu. In če bi bil takrat rekel kdo, da je socialist, ter da še ne veruje v rimsko hierarhijo, in nič ne da na "božje žegne", bi ga bili gotovo kamojnali. Danes je pa že lepa armada, in ta armada se veča z vsakim dnem. Le znanja je treba ljudstvu, potem šele se drzne prosto dihati. Danes ni socializem več samo teorija, ampak prehaja v prakso. Največja sovražnica napredka je katoliška cerkev, ki podpira kapitalizem in uči ponižnost in lakoto za boljše posmrtno življenje, njeni faktorji pa leže na kupih bogastva, ki so ga rodili žulji proletarcev. Delavci, naša je bodočnost, naša bode zmagava. Realnost nas uči, da mislimo in se učimo. Moč delavstva, je tista moč, ki je lahko gospodar produktivnih in prometnih sredstev. Le misliti moramo, da delo stvarja bogastvo in ne bogastvo delo. Živel prvi maj! Živelo zavodno delavstvo! Pogin mračenjaštvu! Na delo torej, na delo, saj nismo sami, za nami je množica, ki dviga roke, hoče luči, resnice in spoznanja. Vere hoče v istinitost. In ko spozna, ko spregleda, bode vesela — bode hvaležna učitelju ...

Chicago, Ill.

Društvo "Slovenski Dom," št. 86 je sklenilo na redni seji dne 9. aprila, da se korporativno udeleži majniške veselice društva "Gorenjec," šte. 104 S. S. P. Z. v soboto 13. maja t. l. Zbirališče je pri br. Jacob Kosu, 643 Milwaukee ave, odkoder gremo točno ob 8 uri zvečer. Člani stanujejo bolj na severni strani, naj se zberejo ob 8:30 na vogalu Halsted Str. in North ave, kjer pridemo vsi skupaj in nato odkorkamo v dvorano. Bratje in sestree pridite kar v največjem številu, da s tem pokažemo bratsko prijateljstvo sosednemu društvu, ker sem prepričan da bodo v nasprotjem slušaju radevolje povrnili.

Tem potom opozarjam br. bolniške obiskovalce, da nekoliko bolj pogledajo pravila člen VII. "Bolniška podpora" na strani 72 in člen XI. "Bolniški obiskovalci" na strani 86.

Nekteri člani, ki so obveščeni obiskati bolnika, ga sploh ne obiščejo, drugi zopet pozno, tako, da katerikrat bolnik nima po ves tebe nobenega obiskovalca, v soboto ali nedeljo pa po več zato apeliram na cenjene brate, da se bolj zanimajo za pravila. S tem ne mislim zadeti vseh, ker nekteri se pravilno ravnaajo, ali ti so redki. To sem omenil, ker me veže dolžnost.

Onim članom, ki mi pošiljajo pisma, "bom na drugi seji plačal, ker me ni bilo na zadnji" in drugje take vsebine, pojasnim v blagohotno vpoštevanje, da društvo za nobenega člana ne zalaga assessmenta. Jaz pa tudi bolj nerad zalagam, ker pride včasih preveč takih pisem. Vsakdo, ki je zadržan od seje, ali da me ne more obiskati, naj pošlje v pismo "Money order" za assessment in tako stori svojo dolžnost.

John Turk, tajnik.

Komplimenti.

— F. S. T. —

Naš Tone Terbovec primerjan s trdnjavo primorske — "der Bovec" — Sem čul, da ni pravo! — Ak' on bi to res bil, bi pač zdaj — krvavo imel svojo glavo. Rož solnčnih in — drugih, ne imel bi v zabavo ...

Se zlata kolajna pač težko dobi, al' Francelj Magajna to ni ne skrbi. Ker pisec je dober in znan je poet: od fantov kaj piše in poje od deklet. —

Jože Ambrožič vohrav' govori; dela s peresom pa l' po privedi! Kakor jablan — sad pod drevesom, ko dozori ...

Francoza Keržeta, en kos je poeta: Poczije krasne, v — času zdaj spleta ...

Jaz pa pri bradi Mohamedovi (pardon, — moji) po stari navadi — še mešam prismojen akon ...

IZ GLAVNEGA URADA.

SEJA GL. UPRAVNEGA ODBORA 24. APRILA 1916.

Navzoči: Kubelj, Verderbar, Terbovec, Zvertnik, Molek in upravitelj Godina. — Zapisknik prejšnje seje sprejet.

Br. Zvertnik poroča: Tajnik Dobrodrelne Zveze v Clevelandu se pismeno zahvaljuje, ker se naša jednota ne mara vtikati v notranje zadeve drugih organizacij.

Br. Godina poroča: Kontestat nam je prinesel 1114 naročnikov na "Prosveto." Imena kontestantov in ostale podrobnosti bodo objavljene v Glasilu. Dva kontestanta, Berger v La Salle in Eršto v Clevelandu, imata enako število glasov (vsak 50) za 4. in 5. darilo. Vsekakor sta oba opravičena do nagrade, kar jima gre.

Br. Verderbar poroča: Jednota je pridobila 1024 novih članov (ic) ob času kontesta. Imena kontestantov in druge podrobnosti glede kontesta bodo priobčene v Glasilu. Kontestantom se štejejo vsi člani, ki so bili dobljeni v marcu. Brata Berkopec in Kern imata enako število glasov. — Sklenjeno, da dobita oba enaka darila. Dalje je sklenjeno, da dobi vsak kontestat ob času kontesta zlat 14karatni znak, ki je dobil deset novih članov(ic) in več; nadalje dobi ravna to nagrado vsak kontestat, ki je pridobil 30 naročnikov in več na "Prosveto."

K naši jednoti so pristopila sledeča društva od drugih podpornih organizacij: Štev. 20 A. S. B. P. D. v Ely, Minn. s 52 člani; "Vse Slovani," šte. 66 S. D. P. Z. v Wasson, Ill. s 6 člani; šte. 36 S. S. P. Z. v Springfieldu, Ill. s 26 člani. Omenjena društva so bila sprejeta v Jednoto pod dobrimi pogoji in v zadovoljnost vseh.

Štev. 106, Imperial, Pa. Br. Paul Maga je neozdravljiv, kakor poroča zdravnik. Po pravilih ni opravičen do odpravnice.

Št. 248, Hagewo, Pa. J. Bradaš je nasilno umrl 10. aprila t. l. blizu svojega stanovanja. Dinamit je povzročil smrt, a se ne ve, dali je samomor ali neureča. Zdravnik izjavlja, da je vzrok smrti neznan. Omenjeni član je zvešal pomrtnino na \$1000 5. decembra 1915. — Sklenjeno, da mora društvo poslati razsodek mrljičkogledne porote.

Št. 20, Ely, Minn. B. Anton Štefančič je poškodovan na očesu. Ima zdravniško izjavo, toda na podlagi te izjave še ni opravičen do odškodnine, kajti ne more se sklepsti, dali je oko prizadeto slučajno ali trajno. — Sklenjeno, da mora br. Štefančič predložiti izjavo zdravnika - specialista, ki naj natančno dožene, dali je vid dotičnega očesa trajno izgubljen.

Št. 92, Franklin, Kana. Br. Paul Mesojednik je spet bolan na revmatizmu in društvo je pripravilo, da ga pošlje v Chicago na priskavo. Naj pride.

Št. 85 v Breezy Hill, Kana, protestira proti tamošnjemu dr. Ho-

we-ju, ki je s svojim planom na gl. odbor v decembru m. l. povzročil ponovno preiskovanje gotovih prosilcev za višji razred. Društvo zahteva, da gl. upravni odbor ne sme več vpoštevati pisarij omenjenega zdravnika. — Protest se vzame na znanje.

Superintendent Insurance departmenta v Springfieldu, Ill., pošilja kopijo pisma, ki ga je pisal advokatu, kateri zastopa dediča Ane Snišek v Pittsburgu, Kana., v tožbi za posmrtnino. Pismo se glasi, da je Jednota pravično postopala v tej zadevi, ko je izobčila Ane Snišek, in da morajo dediči tožiti v državi Illinois, ako hočejo kaj iskati. — Se vzame na znanje.

Dalje poroča br. Verderbar o zadevi treh članov (Joe Filipič, Anton Lukančič in Math Lukančič), ki so v vojnem vjetništvu v Canadi. Kakor znano se je Jednota potegnala za te člane potom svojega odvetnika in stvar je že prišla v roke državnega oddelka v Washingtonu, D. C. Odvetnik Cyril Jandus je posredoval po reprezentantu McAndrewsu, ki zastopa v poslanaki zbornici naš kongresni distrikt v Chicagu. McAndrews je sporočil, da je dobil pojasnilo od tajnika za delo in naseljevanje, da morajo dotični internirani člani v Canadi narediti prošnjo za vstop v Zedinjene države, drugače se ne bodo dale pregovoriti kanadske oblasti. Ravno v takem smislu je pisal generalni ameriški konzul v Ottawi (Canada). Ker dotični člani gotovo ne morejo sami izdelati potrebne prošnje, je potrebno, da nekdo drugi to izvrši. — Sklenjeno, da pritiskamo na merodajne faktorje toliko časa, dokler ne bodo naši člani izpušeni iz vjetništva v Canadi.

Upravništvo "Proletarca" se obrača na gl. upravni odbor s prošnjo za naslove članov pri društvih, ki so poročila majniško izdajo lista. Prošnji se ujudi.

Zemljemerec Edward Cisar, ki je odločil mejo (survey) zemljišča za jednotin urad pošilja račun za \$20. Se izplača. — Odvetnik Cyril Jandus ima tudi račun za pregledovanje lastninskih listin (abstract papers) v znesku \$15.75. Se izplača.

Podpredsednik Kuhelj zaključil sejo.

Jos. Kuhelj podpredsednik. Ivan Molek, zapisknikar.

Naznanila in vabila

V državi Kansas. Opozarjam vsa društva S. N. P. J. v državi Kansas, da pošljejo svoje zastopnike na zastavno sejo, ki se vrši dne 4. junija 1916 ob dveh popoldan v "Avstrijski dvorani" na Frontenas, Kansas. Na dnevnem redu je več važnega, kakor tudi volitev bodočega zastavnega odbora.

John Repovš.

Cleveland, Ohio.

Članom društva "Slava," šte. 173, naznanjam, da je društvo na zadnji seji odobrilo sklep, da plača vsak član in članica 50c izrednega assessmenta v pokritje stroškov društvene blagajne. Čas za izredni assessment sta meseca maj in junij. Prosim, da vsak vpošteva to obvestilo, da ne bode brezpotrebne oporekanja.

Obenem prosim, da se polnoštevilno udeležite prihodnje seje, ker je več važnih zadev na dnevnem redu.

Na svidenje na prihodnji seji. J. Frankovič, tajnik.

Cleveland, Ohio.

Naznanjam članom društva "Jadranska Vila," šte. 178 S. N. P. J., da sem prevzel tajniški posej.

Vse reči, ki so v zvezi s tajniškimi delomi, naj se pošiljajo na sledeči naslov:

John Resinovič 1000 E. 64. John Resinovič, tajnik.

Dunlo, Pa.

Naznanjam članom novoustanovljenega društva S. N. P. J., naj se zanesljivo udeležijo prihodnje društvene seje dne 14. maja t. l. ob dveh popoldne v hiši tik šidovske prodajalne sli nasproti hotela Evans. Na dnevnem redu imamo več važnih in koristnih točk za društvo in med temi tudi volitve novega stalnega odbora. K novemu društvu je pristopilo 16 novih članov, kar je gotovo lep uspehek.

Bratje na dalec za društvo. Vsek naj pripelje na prihodnjo

sejo po enega novega kandidata, pa tudi naše društvo ne bo preveč zaostalo za drugimi.

Još. Suhar, začasni tajnik in ustanovitelj.

Canonsburg, Pa.

Naznanjam članom društva "Postojnska Jama," šte. 138, da se naj vsi udeležijo društvene seje dne 21. maja t. l. Na dnevnem redu imamo važne točke, ki jih bo treba rešiti.

V smislu sklepa izredne seje našega društva z dne sedmega maja se naše društvo udeležilo slavnostnega razvitja društvene zastave društva "Slap Peričnik" S. N. P. P. v Presto, Pa. Slavnost se vrši dne 30. maja t. l.

Člani, ki niste bili na izredni seji, saponnite si, da gremo dne 30. maja vsi v Presto. John Kern, tajnik šte. 138.

Cleveland, O.

Naznanjam članom društva "Tabor," šte. 139 S. N. P. J., da se zanesljivo in vsi brez izjeme udeležijo prihodnje seje dne 14. maja ob 9 uri dopoldne. Na dnevnem redu imamo več važnih točk, ki jih moramo rešiti na prihodnji seji.

Na dnevnem redu je volitev novega tajnika, ker se je sedanjí tajnik preselil in je sedaj predodlagel od društvenega sedeža in mu je nemogoče opravljati tajniški posej.

Opozarjam člane in članice, da prinese s seboj glasovnice, katere so na zadnji seji prejeli. Upam, da so jih do sedaj vsi spolnili.

Ne pozabite, da je seja društva "Tabor," 14. maja ob 9 uri dopoldne.

Mike Erjavec, predsednik.

Cleveland, Ohio.

Naznanjam članom in članicam društva "Jadranska Vila," šte. 178 S. N. P. J., Cleveland, Ohio, da naše društvo priride prvi spomladanski piknik dne 21. maja na Recharjevih prostorih. Na piknik vabimo vsa slovenska društva iz Clevelanda in okolice, kakor tudi vse posamezne rojake in rojakinje. Društvo je sklenilo, da gre 15 procentov dobička za "Narodni Dom", zato upamo, da bodo rojaki gotovo tem raje prihiteli na piknik, ker vedo, da pomagajo za ureditve najbolj potrebne stvari med clevelandskimi Slovenci. Za dobro pijačo in okusen prigrizek skrbi odbor.

Na svidenje na pikniku! John Resinovič, tajnik.

Kenosha, Wis.

Obveščam člane društva "Hilarija," šte. 38 S. N. P. J., da sem se preselil s 314 Hanson St. na 453 Sheridan Ed. Člani naj se odselej poslužijo le novega naslova.

Anton Jurec, tajnik.

Razno.

Na opeklinah umrl otrok. Ivana Kralj na Martinjem hribu je kuhala kosilo. Njen šestletni sin je pa prekužen na štedilniku od lonce vrele vode, ki je poparila njegovoga 2 in pol letnega brata, ki je drugi dan umrl na opeklinah.

Kakšen kruh jedo v Ljubljani. Zdal je prišel v promet cenejši kruh, ki je narejen iz 60% pšenice ter 40% koruzne moke in mu je cena 52 vin. kilogram.

Štastitika svetovne litne letve za leto 1915 izkazuje sledeče: pšenice 570 milijonov kvarterjev, ovse 520, ječmena 183, koruze 485, rži 210. Pšenice so največ pridelale Združene države Severne Amerike, ki so je v II. polovici leta 1915 izvozili 755 milj. bušelnov, torej za 67 milijonov več kot predlanskim. Če pridelek leta 1915 pri-

merjamo s povprečnim pridelkom preteklih šestih let, tedaj vidimo, da se je žita leta 1915 za 25 odstotkov več pridelalo kot povprečno prejšnjih šest let. Vzile temu, da je bil pridelek večji, so se cenje žitom v krajih uvoza zelo povisale. Na Angleškem ni imel ovse za 100 let tako visoke cene kot jo ima sedaj.

V Budimpešti stane proso na debelo 85 K in kaša 145 K. Polnega riža sploh ni dobiti, zdrobljeni pa stane že 320 K, orehi so po 120 K, češnje 210 K, moka za kuho pa 145—150 K kvintal. Mlini na Ogrskem niso zadnji čas dobili kaj posebno žita v mlitev. Valed tega vladat tudi tanspovsod veliko pomanjkanje otrobi.

Ako so take cene za zrno in andež na debelo, potem sodimo, da so cene za blago na drobno nesnosne.

Obsojeni patriotje. "Praška Politika" prinaša o obsojenih "vzornih domoljubih" sledeče: "Jakob Loewit, tovarnar v Parbudieih, Ernest Gmeyner, bivši rudniški ravnatelj v St. Janžu na Dolenskem, Jurij Grün, trgovec, in Jurij Ellbogen, agent a Dunaja so dajali armadi čevlje. Ministrstvo jim je plačevalo par čevljev po 15 in 17 K. Liferantje so oddali nad 8000 parov čevljev, ki so bili, po izreku izvedencev, vredni po 4 K 50 v do 6 K par. Nad 300 od ministrstva neprevzatih čevljev je Loewit s posredovanjem trgovca Zuckra v Krakovskem prodal južni armadi, ki se je bojevala proti Srbiji, a tudi tu so bili čevlji zavrnjeni. Obravnava je trajala pet dni in je bilo zaslišanih nad 60 prič. Domobransko divizijsko sodišče v Jozefovu je sodilo Jakoba Loewita na 10 let, Ernesta Gmeynerja na 3 leta, Jurija Ellboga na 4 leta težke ječe Jurija Grūna pa 3 leta. Za govorniki so bili: dr. Knoegfölmacher iz Litomérie, dr. Tannbaum, dr. Meissl in dr. Rosenfeld z Dunaja. Bivši ravnatelj šentjanškega premogokopa Ernest Gmeyner je dobro znan po celem Dolenskem in sosednjem Štajerskem, pa tudi v Ljubljani.

Obsojeni patriotje. V Debrečinu je dokončana rasprava proti obtoženim vojnim dobaviteljem konj. Obtoženi so bili galiki bratunci Leon Serless, njegova žena Izak in Ozea Serless, nadalje Henrik in Tobja Reiter in Joachim Knippel. Ti so takoj v začetku vojske ustanovili društvo za dobavo konj vojnemu erarju. Z denarjem so doslegi, da so povzeli kupovali konje samo od njih in še od nekaterih drugih, vedinoma galških trgovcev s konji. Ali ti niso bili zadovoljni s šit itak lepim dobičkom, ampak so goljufali vojni erar ter so dobavljali slabe ali popolnoma neupodobne konje. Rasprava proti obtoženim je trajala štiri tedne. Obsojeni so bili zaradi sločina proti vojnamu vodstvu Leon Serless na osem let težke ječe, Tobja Reiter na štiri, Izak Serless, Ozea Serless in Joachim Knippel vsak na leto dni teške ječe ter na izgon iz Ogrske na vse čase.

Mažarska šola na Hrvatskem. Na Hrvatskem je dosejal otvorjenih 90 zasebnih mažarskih šol, v katerih poučujejo mažarski učitelji, ki so nesposobni hrvatskega jezika. Te šole oblikujejo večinoma — hrvatski otroci.

To je nagrada za Hrvate, ki prelivajo kri za avstrijske in mažarske mogotee.

V letu 1915 so iz Avstralije v Združene države importirali volne v vrednosti \$3,662,496. Uvoz v letu 1914 je znašal le \$695,307.

VABILO K VELIKI POMLADANSKI VESELICI s uprizaritvijo igre "NAVJHANI JANEZ" katero priride Društvo "Gorenjec" št. 104 S.S.P.Z. V CHICAGU, ILL. V SOBOTO 13. MAJA 1916 V FLEINERJEVI DVORANI 1638 N. HALSTED ST., pol bloka severno od North Ave. Začetek ob 8. svečer. Igra orkester pod vodstvom g. Klusgala. Vstopnice v prodajali 25c, pri blagajni 50c. Vljude vabimo cenjeno društvo v Chicagu in bližnji okolici, da poseti našo veselico, kjer bode obilo zabave za vsakega. ODBOR.

GLASILO
Slovenske Narodne
Podporne Jednote

Izhaja tedensko.

GLASILNA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravljalstvo:
3019 SO. CRAWFORD AVE.
CHICAGO, ILL.

Velja vsa leto \$1.00.

ORGAN of the
Slovene National Benefit Society

Issued Weekly.

OWNED BY THE SLOVENE NA-
TIONAL BENEFIT SOCIETY.

OFFICE:
3019 SO. CRAWFORD AVE.
CHICAGO, ILL.

Telephone Lawdale 3801

Subscription, \$1.00 per year.

**Demokracija v ameriški
republikli v nevarnosti.**

Delavci in proizvajalci v Ameri- ki, ki nastopajo proti vojnemu pripravljavanju, kot ga priporoča- jo kapitalisti, se bojujejo za ohranitev demokracije v ameriški republikli. Te resnice ne spravijo s sveta vsi apeli v kapitalističnih listih na "patriotizem" ameriškega ljudstva. Beseda "patriotizem" služi kapitalistom za masko, pod katero skrivajo svoje vladarske in imperialistične namene.

Le politični otroci lahko verjamejo, da močna stalna armada služi za ohranitev ameriške neodvisnosti. S stalno armado ne razpolaga ljudstvo niti v državah, v katerih je splošna vojaška obveznost, še toliko manj pa v državah, v katerih tvori stalno armado prostovoljci, ki so plačani, da izvrše, kar se jim ukaže. Stalna armada, obstoječa iz prostovoljcev, ni v nobeni zvezi z ljudstvom, ampak tvori nevarnost za ljudstvo.

Ne vdajamo se sanjam, da v ameriški republikli ne bo nikdar vojaške obveznosti. Res nimamo danes zakonov, ki bi nam nalagali vojaško obveznost.

Na Angliškem ni bilo vojaške obveznosti in marškeri Anglež, se je pred vojno ponosno trkal na prs in pomilovalpo kazal na evropske države, v katerih je uvedena splošna vojaška dolžnost. Izbruhnila je vojna in na bojišče so poslali del stalne armade, ki sestoji iz prostovoljcev. Drugi del stalne armade je ostal doma da čuva ljudstvo. Potem so začeli nabirati prostovoljce za stalno armado tekem vojne. Ko se je ta armada pomnožila, da je bila vlada neuverjena, da lahko izvrši, kar hoče proti ljudski volji, je prišla na dan s predlogo za vojaško obveznost za samec. Komaj so bili sami oblečeni v vojaško suknjo, je začela vlada zahtevati, da morajo pod orožje vsi — samec in oženjeni. In to kar se je zgodilo na Angliškem, se prav lahko dogodi v ameriški republikli, če jo kapitalisti zapletejo v vojno. Mogoče se ne zgodi ravno po istem potu kot na Angliškem, ali izvrši se lahko na drug še enostavnejši način.

Te nevarnosti ne vidimo samo mi, ampak poznajo jo tudi Američani. Frederic C. Howe je napisal knjigo "Why War", ki je vzbudila povsod senzacijo in odkriva tajne namene ameriške oligarhije. Odbor za industrijalne razmere v Washingtonu, D. C., je izdal svariilo, v katerem je svariilo ljudstvo pred zaroto Rockefeller-Morganove skupine, ki hoče narodno "surplus bogastvo" izrabiti za

razširjenje finančnega imperializma v slabotnih inozemskih državah, v katerih so delavci pocieni in so bogati naravnih zakladi. V "Everybody Magazine" je članek kar takoj napadel odbor za industrijalne razmere radi tega svariila, kar dokazuje, da so kapitalisti pripravljani na vsak način izvesti svoje namene.

Kdo je zasledoval dogodke zadnjih mesecev v ameriški republikli, je prišel do prepričanja, da so ravnoisti ljudje, ki so organizirali "American International Corporation," najslabnejši zagovorniki slabih in nizkih plač za delavce doma in napadalec Wilsona, ker ni v njih interesu podjarmil Mehike. Ravno ti ljudje zahtevajo močno stalno armado in mornarico v interesu agresivne zunanje politike.

Če vzamemo v roke knjigo dr. Howa, se lahko prepričamo stran za stranjo, da je ugrožena demokracija v ameriški republikli vsled zarote, ki so jo maskirali s frazo povečanje trgovine v inozemstvu.

Dr. Howe dokazuje v knjigi na podlagi zgodovine v Evropi, da je navadno prvi vzrok za mednarodne homatije na svetu, če se izrazi vladno avtoriteto v interesu privatnega izkoriščanja tako, kot želi gospoda v Wall Streetu, da se izvrši v Mehiki.

Vanderlip, zagovornik ameriškega kapitalizma, pravi, da je treba dobiti v slabotnih in nerazvityh državah velike koncesije, da se vstvari veliko trgovino z inozemstvom.

Temu nasprotno pravi dr. Howe: "Prava svetovna trgovina obstoji med civiliziranimi narodi: med velikimi silami. Pravi trgi za inozemsko trgovino obstoje preje med velikimi silami kot med kolonijami in odvisnimi narodi."

Dr. Howe kritizira "American International Corporation," ki je nazpanila, da je njen namen sodelovati pri industrijalnem razvoju v inozemskih državah, v katerih potrebujejo kapital. Dr. Howe pravi k temu:

"Take države niso gotovo Velika Britanija, Francija in Nemčija, — veliki evropski narodi, ki sami vlagajo kapital. Države, v katerih potrebujejo kapital, so šibiki narodi v Mehiki, Srednji in Južni Ameriki, v Maroku, Tunisu, Perziji, Afriki, na Kitajskem in na ameriškem otoškem posestvu."

"Bogastvo tako hitro narašča, da se lahko uporabi del za investiranje v inozemstvu," pravijo zagovorniki kapitalističnih pustolovščin v inozemstvu. Čigavo bogastvo narašča, tega gospodje ne povedo. Delavci niso postali pravni bogatejši, odkar je izbruhnila vojna. V kolikor so kapitalisti povišali delavcem plačo, za toliko in še več so povišali ceno potrebščin. Bogastvo se je pomnožilo torej le kapitalistom, peščici ljudi in ta peščica ljudi, hoče to bogastvo pomnožiti na ta način, da zaslužni še bolj delavce doma in izkorišča poleg še narode v inozemstvu.

Dr. Howe dokazuje jasno v svoji knjigi, da je "surplus bogastvo" zvalilo Veliko Britanijo v Egipt in Transval, Francijo v Maroko, Nemčijo v Turčijo; zadavilo je Perzijo, izpraznilo Francijo kapitala, ki je bil potreben za razvoj doma in povzročilo posojilo šestih velesil Kitaju. Nadalje pripoveduje, kako nas je rešil predsednik Wilson "dolarske diplomacije," ker ni hotel sankcionirati kontrole nad notranjo upravo in colinskiim sistemom v Kitaju.

"Dolarska diplomacija, marinizem in izkoriščanje šibkih narodov," pravi dr. Howe, "so delali roko v roki zadnjih dvajset let. Najtemnejših zgodovinskih listov ne bodo nikdar pisali, ker so znamenki pokopani v grobovih šibkih in brezobrambnih narodov v vsakem delu Afrike, Azije, Turčije, Perzije, Male Azije in Balkana. To je zgodovina, ki ni se pisala pri podjarmljenju Mehike, Srednje in Južne Amerike, če ne bi intervenirala Monroeva doktrina."

Gospodi v Wall Streetu je igračka organizirati korporacije s \$50,000,000 in naloziti kapital v inozemstvu. Gospodje kapitalisti pa hočejo imeti tudi garancije, da bo kapital obrestnosno nalozen in se plačeval obresti. To garancije hočejo doseči z veliko stalno armado in mornarico, ki morata vedno biti pripravljena, da "pozabljuje" dolžnike prisilita, da plačajo obresti in vrnejo nalozeni kapital.

In če se sanje naših velekapitalistov uresničijo, če se razvije novi finančni imperializem in pride do moči, potem je šla demokracija rakom zvižgat in žabam pet. Ameriška republika bo postala to, kar so Velika Britanija, Nemčija, Rusija in Francija. Delavci bodo doma vpreženi še v hujši suženjski jarem in braniti bodo morali na ukaz ameriške oligarhije njene interese v inozemstvu.

Tak je program za vojno pripravljene tistih, ki so spravili v ameriški republikli pod svojo oblast železnice, naravne zaklade, ogromna zemljišča, banke in tovarne.

In ker ima v republikli demokracija pravico do obstoja, ker nočemo položiti v grob pridobljenih ljudskih pravic, je treba, da dvignemo glas proti programu ameriške oligarhije, ki hoče počasi, neopazno in sigurno spreminiti svobodne državljanse v njene podložnike.

Delavci! V jeseni, ko bo vsak glas štel, glasujte proti oligarhiji in za demokracijo. Oddani glasovi bodo tvorili ljudsko voljo in če hočete, da v ameriški republikli odloča ljudska volja, potem glasujte socialistično. Ljudska svoboda je v nevarnosti!

Ameriški Industrializem in delavci.

Zvezni zdravstveni urad je ravnokar objavil podatke, kako ameriški industrializem ugonoblja življenje in zdravje 30,000,000 delavcev.

Povsod je najkručeje izkoriščanje. V tovarnah priganjajo delavce nečloveško pri delu. Vso telesno in duševno moč iztisnejo iz njih, da se trudni, vbiti na duhu in telesu vračajo od dela domov v svoja borna stanovanja. Posledica tega izkoriščanja sta revščina in prezgodnja smrt. Na milijone jih krije prerani grob in le malokteri je tako srečni, da veka starost.

Noben govtornik ali pisatelj službi kapitalizma ne more zbrati dejstev, ki so priročni "Public Health Bulletin" števil. 76. Bulletin ni delo kakšnega rdečega socialista, ampak napisala sta ga dr. B. S. Warren, ravnatelj v zveznem zdravstvenem uradu, in Edgar Sydenstricker, javni zdravstveni statističar v istem uradu. Bulletin sta spisala jorež zvezna uradnika, katerima nihče ne more očitati, da imata namen hujkati delavce.

Warren - Sydenstrickerjevo poročilo vsebuje načrt za priščno zdravstveno zavarovanje delavcev, ali njegova vrednost je v tem, da obstoječa ameriška socialna in industrijalna razmera.

Vsa poročila državnih in zveznih preiskovalcev in tudi takih, ki so jim najele univerze v znanstvene svrhe, ne dokazujejo tako jasno in odločno kot poročilo vladnih izvedencev, da nizke plače spodbujajo zdravje delavcev in povzročajo njih zgodnjo smrt.

Kdor je prečital to poročilo, mora spoznati, da vojno pripravljane ne bo prav nič spremenilo gospodarskega položaja delavcev, poleg bo pa še prišel do prepričanja, da se v Ameriki ravnatoka brutalno mori delavce v industriji kot na evropskih bojiščih. In tega morjenja je kriv naš industrialni in gospodarski režim.

Ta odbor cen, da je vsako leto vbitih v Združenih državah 250,000 odraslih oseb in 4,700,000 ranjenih vsled revščine in bolezni, ki bi se dale preprečiti.

Kako revščina vbitja.

Ko so vladni eksperti dokazali, da razajajo bolezn med delavci, nadaljujejo z vzkroki, ki povzročajo bolezn, ki tvorijo obtožbo za ameriško industrijo. Vzroke navajajo sledeče:

Nezdruvo delo, neredno delo, nezdrave življenske razmere, vposlenje ženske v industriji pod modernimi delavnimi razmerami, deloma vposlenje omoženih žensk, slab gospodarski položaj, v katerega zaide mnogo delavcev in njih družine vsled slabih in nizkih plač.

Poročilo navaja, da slab gospodarski položaj povzroča bolezn. S tem priznanjem je obsojen ameriški kapitalizem. Če človek živi v slabih gospodarskih razmerah, ne more najeti zračnega stanovanja in tudi svoje telo ne more hraniti zadostno. Vsled tega telo

oslabi in je dostopno raznim boleznim.

Več kot polovica jih zasluži manj kot za potrebe.

Izvedenci pravijo v poročilu, da so po raznih študijah prišli do zaključka, da ameriška delavska družina potrebuje najmanj \$800 na leto za dostojno življenje. Več kot polovico delavskih družin v Združenih državah ima nižje letne dohodke.

Če delavska družina nima potrebnega zaslužka za prehranitev, mora logično se prehranjevati nezadostno, kar na široko odpira duri raznim boleznim.

Zakaj danes potrebuje delavska družina \$800 na leto za prehranitev? Oglejmo si, za koliko so se podražile življenske potrebščine in za koliko so se povišale plače? Dal leta 1900 do 1913 so se potrebščine na drobno v splošnem podražile za 60 odstotkov, mejtem ko so se plače povišale za manj kot trideset odstotkov. Z drugimi besedami bi rekli, če so kapitalisti primaknili pri plači en dolar, so zahtevali na drugi strani dva nazaj.

Še nekaj je, kar so statističarji pozabili povedati. Mnogim delavcem niso mezde povišali niti za en cent, dasi morajo plačati življenske potrebščine po tistih cenah kot organizirani delavci. Še danes so v navadi sramotno nizke dnevne mezde po \$1.35, \$1.40, \$1.54 — \$1.75. Kako naj delavec s tako mezdo preživi sebe in družino, je prava uganka, ko je z njo težko izhajal še v letu 1900, ko so bile cene za življenske potrebščine še nizke.

Ameriški industrializem iz proste volje ne store nič, da bi se zboljšal gospodarski položaj delavcev. Danes mnogo čitamo o prostovoljnem povišanju mezde, a taka poročila so pesek v oči. Kjer so industrializem povišali res mezdo, so to storili iz strahu pred stavko, v drugih slučajih pa sploh niso povišali mezde, četudi je kapitalistično časopisje poročalo o povišanju. Take vesti so spravili v javnost, da bi lahko kazali na delavce, da so 'nehvaležni,' če bi ustavili delo.

Poročilo izvedencev navaja, kako nizko plačujejo industrializem delavce v glavnih industrijah. "Med svojo četrtino in eno tretjino delavcev zasluži, ki so stari 18 let in več, manj kot deset dolarjev na teden, od dveh tretjin do treh četrtin zasluži manj kot petnaest dolarjev na teden in le ena desetina delavcev zasluži več kot dvajset dolarjev na teden. O tekstilni industriji in nekaterih drugih navaja poročilo, da delavci ne zaslužijo te mezde vsaki teden:

"Konzervativna centev, nanašajoča se na statistične podatke, nas vodi do zaključka, da delavci v glavnih industrijah in rudniški industrijah izgube splošno od ene petine do ene tretjine delovnih dni v letu.

Mnogo strani bi se dalo napolniti z dokazi, kako nizke plače vbijajo delavce in jim spodbujajo zdravje. V poročilu čitamo, kako slab zaslužek povzroča, da delavci žive v slabih in zatohlih stanovanjih in kako občina zanemarija zdravstvene naprave in kanalizacije v krajih, v katerih žive delavci z nizkimi plačami. Besede strokovnjakov govore, kako delo od kosa uničuje zdravje delavcev, ker prisili delavce, da porabijo vse telesne in duševne sile pri delu. Strašno tudi učinkuje neredno zaposlenje na zdravje žrtev dela! Kdor hoče dobiti pravo sliko in fakta o izkoriščanju ameriških delavcev, mora prečitati celo poročilo.

Warren in Sydenstricker sta spisala poročilo in zbrala podatke o zdravniškem vidika. Ekonom, ki hoče biti pravičen, pa najde v tem poročilu anarhizem kapitalističnega gospodarstva v popolni negoti, ki uničuje človeško delovno moč kar tjevidan, ki je neprenehljiv vir bogastva za človeško družbo.

— Iz Butte Mont. poročajo, da je Anaconda Copper Mining Co. v Butteškem distriktu naznanila, da rudarjem poviša mezdo za 25 centov na dan od prvega maja. Zdjaj bo minimalna plača \$4.50 na dan.

Uslužbeni, ki imajo na mesec \$300 ali manj, dobe desetodstotno povišanje. Ta plača ostane v veljavi, dokler stane funt bakra 25 centov.

Prizadetih je okrog 25,000 delavcev.

— Iz premogarskih naselbin. Iz Providence, Ky., poročajo, da so se v rudniku Ruckmann blizu naboju rudar J. M. Brown in njegova sinova, ker so mislili, da je ugasnila vžigalna nit. Nakrat se je vnel naboj in vbil očeta, enega sina, drugega pa ranil.

Iz South Fork, Pa., pišejo, da je rudarska organizacija izključila nekoga Frank Pattija, ki je šel delat v rudnik Black Diamond pri Mineral Pointu, kjer so rudarji stavkali.

Iz Twin Rocks, Pa., poročajo, da so rudarji zastavkali v dveh rudnikih Commercial Coal Co., ker družba noče plačevati po lestvici v pogodbi. Mnogi rudarji so odpotovali drugam za delom. Tam jih je ostalo še tri sto, ki jih vodpira okrajna organizacija.

Iz West Frankforta, Ill., poročajo, da je higijena zelo zanemarjena v rudnikih, v katerih ni stranišč. Zrak je napolnjen z miazmi. Zadnji rudarski kongres ni nič storil, da bi se odpravile te razmere. Čas je, da se organizacija bavi tudi z zdravstvenimi razmerami, da ne bodo rudarji vdihavali miazmov.

Iz Assumptiona, Ill., poročajo, da je konzumno društvo podalo četrti trimesečno poročilo, ki poroča o lepem napredku. Prodalo se je blaga za \$5,811.05, kosmatec dobička je bilo \$1,200.11. Čisti dobiček je znašal \$408.22 in med člane se je razdelila osm odstotna dividenda.

— Rudarji v Centralni Pennsylvaniji posorli. Iz DuBois, Pa., pišejo sledeče: Z novo pogodbo so dobili rudarji v Centralni Pennsylvaniji povišano mezdo in priznanje unije. Rudarji naj nikar ne mislijo, da so s tem že rešena vsa vprašanja: V teku časa so nastala v raznih rudnikih tega okraja razna vprašanja, ki so ostala nerešena. Gre se za pririvanje praznih in naloženih voz v rudniku. V letu 1903 smo mislili, da se to vprašanje reši, ko je zastavkalo deset tisoč rudarjev v rudnikih B. R. in P., ki so se naveličali opravljati delo 'mele. Stavka je končala brez uspeha. Razmere, mesto da bi se zboljšale, so se poslabšale. Odprli so nove rudnike. V starih in novih rudnikih so pričeli vlačiti vozičke z električno silo, kar je za družbe ugodno, ker lahko grade vedno večje vozičke iz železa. Električni motor vlačil vozičke le po hodnikih, a od hodnika do mesta, na katerem rudar dela, ga morajo pehati rudarji. Težko je pehati prazen voziček, ki tehta eno tono, ali koliko trpija vobga rudarja, ki pehata poln voziček, si lahko vsak predoči, ki je kedaj pehal vozičke.

V pogodbi ni to vprašanje rešeno, ker ni splošno v celem okraju. Po temeljiti razpravi na konferenci v Philadelphiji, so operatorji formalno obljubili, da bodo odpravili ta nedostatek. Tajnik organizacije operatorjev je razposlal okrožnico operatorjem, v kateri opozarja operatorje na zahtevo rudarjev in priporoča, naj se jo prizna.

Dolžnost rudarjev v tem okraju je, da ne zamude ugodne prilike in pritiskajo na operatorje, da se zahteva uresniči in se jo ne odrine na dolgo klop. Rudarji naj redno zahajajo k sejam in naj gledajo na to, da se o rešitvi te stvari razpravlja in se jo reši kmalu.

— Klavniški delavci. Delavci maloktere stroke so tako izkoriščani kot klavniški delavci. Med klavniškimi delavci so zastopane skoraj vse narodnosti in razume-se, da je med njimi precej Slovencev. Če kateri delavec, le črhe besede in kritizira delovne razmere in če take besede pridejo na ušesa "bosu," je delavec gotovo odpuščen.

"Bosi" imajo pod satio zopet stotine podpriganjencev, ki so malo boljše plačani kot navadni delavci in imajo nalogo, da "bosom" vse nanesejo na ušesa, kar slišijo od delavcev. Mnogo klavniških družb ima kar po celo četo privatnih stražarjev, ki imajo nalogo, da preže v kakšnem temnem kotu in pazijo na delavce, če bi se kateri malo oddahnil ali bi snedel koček klobase, da si utiši glad. Če takega delavca zasačijo, potem ga peljejo mimo delavcev skozi celi department, preden ga odpuste, da se delavci prepri-

čajo, kakšna kazen zadene tistega, ki tako greši.

Delavce sprejemajo v delo, kakor so nekaj kupovali sužnje. Pred obratom Armourja v Kansas City stoji platforma in na to platformo pridejo superintendenti in gledajo delavce, da lahko izberejo najbolj močne in ponižne.

Delavci dobe na uro od 17½ do 22½c. in delajo povprečno od 20 do 50 ur v tednu. So delavci, ki garajo po dvajset in več let za mesarske kralje, pa le ne dobe več plače kot 22½c. na uro.

V tej industriji dela do 50 tisoč delavcev. Če bi bili organizirani, bi tvorili moč, ki bi se lahko uprila takemu izkoriščanju.

V klavniških v Chicagu je zastavkalo 250 deklet in zahtevalo, da se jim plača poviša za 20c na dan. Mesarski kralji so naročili zamorec na jugu, ker ne morejo dobiti delavcev iz Evrope, ki bi delali pocieni.

— Nemška nota. Oficialni odgovor nemške vlade na ameriško noto je v rokah zvezne vlade. Nevarnost, da se takoj pretrgajo diplomatske vezi med Združenimi državami in Nemčijo, je odvisna od bodočega bojevanja s potapljačami. Če bo Nemčija potapljevala še vbočaje trzvoke ladje, ne da bi jih povsvarila, bo predsednik pretrgal diplomatske vezi, četudi Nemčija zahteva, da Anglija neha z nezakonito blokado in grozi s poostrenjem vojevanja s potapljačami, če Anglija zahtevi ne ugodi.

Časniki poročajo, da se Wilson čuti osebno užaljenega, ker se glasi v noti, da večina nemškega ljudstva dvomi v človekoljubne namene Združenih držav, ker v Združenih državah izdelujejo orožje za zaveznike.

Iz New Yorka poročajo, da je nemška nota povzročila, da so padli vrednostni papirji od 3 do 5 točk, delnice Bethlehem Steel Co. pa celo za 19 točk. Gospodje kapitalisti so računili s trgoglavnostjo nemške vlade in upali so trdno, da se pretrgajo diplomatske vezi med Združenimi državami in Nemčijo. Narodila za muhneljo in topage bi se pomnožila, ker bi spor med Nemčijo in Združenimi državami podaljšal vojno.

Brzojavke, da je predsednik zadovoljen z nemško noto, so povzročile veliko razočaranje v Londonu. Gospodje so tudi tamkaj trdno pričakovali, da Amerika postane zaveznica štirispোরazuma.

Iz Washingtona poročajo, da je papež po svojem zastopniku izročil spomenico predsedniku, v kateri apelira nanj, naj ne prekine diplomatske zveze z Nemčijo in naj prevzame nalogo posredovalca za mir.

Namigavanja v noti, da je bila Nemčija vedno pripravljena za mir, lahko povzročijo, da se o pogojih za mir izmenjajo bolj dolžni nazor. Predsednik bo baje temu mestu posvetil posebno pozornost in v krogih, ki so v zvezi z vlado, mislijo, da je Nemčija povdarila to mesto, ker je pripravljena za mir.

Neki predsednikov svetovalec se je izrazil takole: "Iz nemške note ne slišimo zabavljajočega in ščuvajočega glasu, temveč glas ljudstva, ki se je naveličal brezkonnega boja. Iz vseh dežel slišimo vsaki dan, da je vojna neznošno breme in zdaj je mogoče čas, da se napravi konec vojni."

Wilson je pred enim letom izjavil, da se ne ponudi za mirovnega posredovalca, dokler teza ne zahteva ktera vojskujočih sil. Nekteri ljudje pa menijo, da je taka zahteva v prikriti formi v nemški noti.

— S premogovnega polja. V Italijo so eksportirali v marcu iz Hampton Roadsa 141,732 ton premoga.

Paradise Coal Co., ki ima svoje rudnike v osrednjem Illinoisu, je dala postaviti v svojih rudnikih nove stroje, ki razdele premog po kakovosti.

Pozar je uničil razkladalo in naprave za ventilacijo pri rudniku Prospect pri Uniontownu, Pa.

Po dolgotrajnem počitku so zažetili ogenj v sto pečeh Pennsylvania C. & C. Co. v Hastingsu, Pa.

Časniki so prinesli vest, da je Chicago & Eastern železnica prešla pod kontrolo Chicago, Milwaukee & St. Paul železniške družbe. Več kot petdeset odstotkov tovora, ki ga prevozi v državah Indiana in Illinois, troji premog.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904

Inkorp. 17. Junija 1906 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: CHICAGO, ILLINOIS.

UPRAVNI ODBER:

Predsednik: John Vognič, box 314, LaSalle, Ill. I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. P. D. 4, b. 86, Girard, Kans. II. Podpredsednik: Josef Kubelj, 9469 Ewing ave. S. Chicago, Ill. Tajnik: John Verdenbar, 2708 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill. Telephone Lawrence 4635.

NADZORNI ODBER:

Jože Ambrožič, 351 box, Canonsburg, Pa. Paul Berger, 741—1st St., LaSalle, Ill. F. S. Tauchar, 674 Abney Ave., Rock Springs, Wyo.

FOROTNI ODBER:

Anton Hrast, 811 95th Ave., New Duluth, Minn. Anton Peterlin, 6307 St. Clair Ave., Cleveland, O. Jože Radiček, 679 box, Smithton, Pa. Rudolf Pleteršek, 436 box, Bridgeville, Pa. Albina Hočvar, 680 Washington St., Milwaukee, Wis.

UREDNISKA ODBERA:

Jože Zavertnik, 3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

VAROVNI ODBER:

F. J. Kern, M. D., 6202 St. Clair ave., Cleveland, Ohio. Vse denarne zadeve in stvari, ki se tičejo glavnega urada, se imajo posiljati na gl. tajnika. Pritožbe glede narednega posiljanja na predsednika nadzornega odbora Jože Ambrožiču. Zadeve prepeljivne vsebine predsedniku porotnega odbora, A. Hrastu. Vse druge stvari, ki imajo stik s "Glasilom", izvzemši spremembe naslovov urednikov krajevnih listov pa Glasilo, 3019 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

Življenje sužnjev v Ameriki.

ČOLNAR.

Edual Friderik Gerstacher, slovenski J. S.

Zamorci so zastavili vodo z vročilo; čoln je poškobil pri vsaki udarci, ki so ga zarezali v vodo. Mejem je krmar krmalil, vendar ni poznal načrta nadzornika. Čoln je bil obrnen proti toku in je v trenutku poznal načrte nadzornika. Čoln je bil obrnen proti toku in je v trenutku poznal načrte nadzornika. Čoln je bil obrnen proti toku in je v trenutku poznal načrte nadzornika.

nevarnosti kakor nagla smrt v reki, ali v tem trenutku sta ji všla. Najbližji sovražnik, ki sta ga imela v deželi, je bil neškodljiv, vendar druzega je pa mladi fant s povzročil in veselim srcem hitel napred.

Čoln je njima se sledil; zamorec se umirajočega položila v čolnu na tla, ker ni vendar niso mogli pomagati; sledil so njemu, ali rešitve ni bilo, vse v zasedanju. Kaj pa naj naredi stari belopoltnik? Ali so smeli položiti roko na mladi fant? Čoln je v trenutku poznal načrte nadzornika. Čoln je bil obrnen proti toku in je v trenutku poznal načrte nadzornika.

Zamorci so zastavili vodo z vročilo; čoln je poškobil pri vsaki udarci, ki so ga zarezali v vodo. Mejem je krmar krmalil, vendar ni poznal načrta nadzornika. Čoln je bil obrnen proti toku in je v trenutku poznal načrte nadzornika. Čoln je bil obrnen proti toku in je v trenutku poznal načrte nadzornika.

S strelom se je zvil v en glas premočljiv krik. Jak položil puško v čoln, je zagrabil veslo in čoln je napredoval proti toku. Čoln je bil obrnen proti toku in je v trenutku poznal načrte nadzornika. Čoln je bil obrnen proti toku in je v trenutku poznal načrte nadzornika.

Čoln je njima se sledil; zamorec se umirajočega položila v čolnu na tla, ker ni vendar niso mogli pomagati; sledil so njemu, ali rešitve ni bilo, vse v zasedanju. Kaj pa naj naredi stari belopoltnik? Ali so smeli položiti roko na mladi fant? Čoln je v trenutku poznal načrte nadzornika. Čoln je bil obrnen proti toku in je v trenutku poznal načrte nadzornika.

Radi posrečenega strela ni zariskal veselja, tudi ni pogledal plava, ki je bil proč obrnjen od jezga. Z novim upom in z neprijetno mislijo, da ima v čolnu izstreljeno puško, je pričel veslati z eno roko proti obrežju. V čolnu so se zapazili, da je čoln obšel pobegnil, ki so ga snatrali že ustje, in preden so zopet prišli za vabo, je bil že daleč od njih, in ob obrežju s tokom sta plavala čolnar sužnija. Resena? — Ljubi Bog, mogla bi tam zadaj ugrožale še večje

se po životu na obrežju in čakala svojega varuha. Mladi čolnar se ni obotavljal in ko je bil na varnem na obrežju, je bilo veselje njegovo sree. Njegova prva skrb je bila, da je zopet nabasal izstreljeno puško, in z nabasano puško v rokah je vedel, da lahko neoborožene zamorce strahuje. Njih prvi poizkus, da bi mu vzeli čoln, je preprečil z grožnjo. Nekaj časa je pozorno pristrukoval, dokler je slišal glasove unikajočih, potem je pa natihoma splezal v čoln.

"Kam pa hočete?" je zašepetala Salij boječe, prekrivši roke. "Le mirno bodi moje arec," je svaril čolnar s tihim glasom. "Najprvo moram vedeti, kaj fantje nameravajo — le tu ostani, ne boj se — kmalu se vrnem."

S puško v čolnu in ne da bi rebil veslo, je počasi vlekel čoln naprej, dokler ji ni izginil izpred oči v seneci bombaževga grmovja. Minilo so dolge minute, pa se še ni vrnil. — Ali je ubežal? — Ali je prepustil njeni usodi? Stresnila se je pri tej misli, nad njo so pa žalostno šumeli vrhovi in zaskovikala je sova v mirnem in tihiem gozdu. Pol ure je minilo v tem mukotrpnem čakanju, še nobena noč se ji ni zdela tako dolga. Končno se ji je zdela, da sliši večjeje; arec ji je vtrpalo v prsi in zdaj — o, vrača se. — Tamle počasi leze čoln, in ko se je pripognila, da prime in drži čoln, je Jak s puško v roki stopil iz njega. Spregovil ni besede, ampak pobral je vse, kar je ležalo v čolnu in mislil na suho, potem pa je čoln potegnil na mehko obrežje.

— Vse svojo moč je porabil pri tem delu, zdaj je dvignil čoln tujak, potem zopet na drugem mestu, dekle mu pa ni mogla pomagati. Končno se mu je posrečilo poriniti čoln iz vode in ga skriti za grmovjem, da ga ni bilo videti. Na to je izbrisl sled v mehkih tleh, kolikor se je dala odpraviti. Salij mu je pomagala, v kolikor so ji dopuščale moči, in po končanem delu ji je po obrežju pomagal v gozd. Še vedno ni spregovoril besede in ikak je odprta mesta za svojo varovanko, da ji lahko pomaga na grdem potu, dokler nista imela obrežja daleč za seboj.

Salij mu je sledila, ne da bi kaj vprašala, skozi trstje in močvirje prek polomljenega drevja. Nakrat je obstal, vrzel je oedejo na tla, pristopil puško k drevesu, poleg katerega sta stala, in rekel prijazno:

"No, moje dete, zdaj sva tvojim nasledovalcem odšla, zdaj morava polkuziti, da prideva naprej. — Ali si še pri moči, da mi par ur slediš skozi tole goščavo?"

"Da," je odgovorila vzbog dekle tih — "kamorkoli me peljete, ne bom vprašala, kaj in kako delate."

"O, ne, moje sree, tega ne misli," je rekel čolnar in se smejal; "ti moraš vedeti, kaj nameravam; svedeva, če nama posreči, je pa v božjih rokah. No poslušaj: s tem, da sem prepodil fante od najinega čolna, sem vstvaril pri njih mnenje, da hočeva ubežati po vodi. Vedo tudi, kako divji so ti gozdi in še predočiti si ne morejo, da bi se tujec spoznal v njih. Gozd je pa moja prava domovina, pa tudi moj stari prijatelj, in boljšega vodnika si ne moreš želeti."

"Zasledovalci bodo veslali do bližnje plantaže in ljudi naščuvali na naš sled." "Če bi kaj takega nameravali še novej, bi bila midva že v čolnu," je rekel Jak, "pa bilo bi ugodnejše za naju. Stvar je zdaj taka, da so čoln zunaj privezali za grmovje in hočejo počakati dneva in nama zabraniti, če bi hotela na reko. To je tudi najpametnejše, kar lahko storim. Ponoči ne smejo nikjer pritišiti h kraju, kakor tudi nihče ne misli, da bi nas ponoči v gozdu zasledovali. Kaj nameravajo jutri, ne vem, do takrat sva pa že iz njih območja. Bolj dobi v reki, kakšne pol ure od tukaj, sem videl blesteti lučico, ko sem ikakl mesto, da pritisnem h kraju. Tam je najbrž kočar drvarja, ki se povsod naseljujejo, da nasokajo les za mimo vozeče parnike. Ti ljudje imajo pri svoji koč čoln ali pa indijanski čoln, in če prideva pred solnčnim vzhodom do koč, potem naj preganjalec kar tamle preže in stražijo, in popelem te še pred dnevom v svobodno in srečno življenje."

"Srečno?" je zastokala dekle, "ali smem sanjati o areci?" "Da, moje dete," je rekel z mehkim glasom fant, in jo med tem prijel in držal za roko. "Da,

Salij, če ubeživa vsem nevarnostim, ki naju tukaj ugrožajo, potem lahko upaš na arec, ki je močnejši zaslužil kot oni, ki se od mladosti valjajo v nji. Ali zdaj boji pogumno moje dete! Izročila si mi svoje življenje v varstvo, in da ne boš nikdar radi tega žalovala, zato skrbin jaz. — Zdej boji se — s klepetanjem gubiva dragocen čas, ko naju še najhujše čaka in imava dolgo pot pred sabo skozi trnje in grmovje. Bojim se, da je prehuda zate."

"O, ne skrbite zame!" je vzkliknila dekle in prvič je bil njen glas vesel in brezskrben. "Prepričani se bodeva, kako krepko bom stopala za vami. V tem trenutku mi je, kot da bi bila velika bolest od mojega sree. Nikdar v svojem življenju nisem okusila, kako je človeku pri sreči, če kdo drugi zanj skrbi! Prvi ste, ki prijazno obujete s menoj, od katerega še nisem slišala trdih, jeznih besed. In če bi zdajle prišla mojim mučiteljem v roke in bi se morala skozi vse svoje življenje pokoriti radi tega trenutka, bi ne tožila, ker sem vendar skratka živeła."

"Ti vzbog, vzbog dete," je rekel Jak — "da so taki vrage s človeškim obrazom na svetu, ki pravijo, da so stvarjeni po božji podobi, pa stvarjajo pekel krog sebe! Ali pride čas, ko bodo sužnost označili kot prokletstvo in sramoto, ko ne bo smela taka sodrga viliti hiša nad ljudstvom. — Proč z mislimi — moje vro dekle stopaj za menoj in če s tvojimi močmi vzdržiš le še pol ure, potem upam, da sva najhujše prestala."

Hitro je pobral oedejo na tleh, v kateri je imel sva živca, vzjel je puško in stopil, je kakoli tuman gozd, katerega vrhovi obsevali meseč. Previdno je hiral, kolikaj svila mesta in kjer so mu vrhovi dopuščali, je obstal, da je po zvezdah uravnaval svojo pot. Skrbno je pomagal dekletu prek debel, kito letala na tleh, smintje jo je peljal skozi vrbne jarko in je prodiral vedno bolj naprej in naprej, dete pa počasi. Tako sta močje hodila dva uri in Jak se je delal, da ne bi bilo čisto, kjer grmovje se bilo tako gosto. Nakrat je prišel do razpisa prostor in od človeške roke posekano drevo mu je zaznamovalo, da je človeško bivališče bližje.

(Dolje prihodnja.)

— Ko glesno te vrstice, še ni podpisana pogodba med operaterji in rudarji, ki so v trdih prometnih polju, vendar se upama, da se podpiše na podlagi doseženega sporazuma.

Nov sporazum obsega osemurni delavnik s višjo plačo za delavce,

ki so plačani na dan, povišanje lestvice za delo od tone, pripoznanje unije. To so gotovo lepi uspehi.

Pogodba, ki se je dosegla leta 1912 je bila ugodnejša kot katere druga pogodba prejšnjih let. Vendar pa pogodba ni bila tako dalekosečna kot sedanja. Po sedanjih pogodbah se bo lahko operatorje prisililo, da spoštujejo določbe, zapisane v pogodbi.

V Pottsville, Pa., se je sešlo pet sto delegatov iz treh distriktov antracitnega premogovnega polja, da sprejmejo ali zavrnejo pogodbo na podlagi doseženega sporazuma v New Yorku. Večina delegatov je za to, da se pogodbo podpiše na podlagi tega sporazuma. Če delegatje odobro novo pogodbo, bo takoj uradno podpisana in postane pravomočna.

— Povpraševanje po bakru je veliko, odkar je izbruhnila vojna. Producenti, ki imajo oddati baker pred avgustom, pravijo, da je cena za maj in junij po 29⁵⁰¢ funt, za avgust pa ostane po 28⁵⁰¢.

V letu 1915 so proizvedli samo v Michiganu 238,956,410 funtov čistega bakra, medtem ko je produkcija v letu 1914 znašala le 158,009,748. Če bi se ta baker prodal po 17.5¢ funt, tedaj je baker vreden \$41,800,000. Poleg bakra so iz bakrenih rudnikov v Michiganu dobili še 585,933 unč srebra, ki je vreden \$297,068.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Rock Springs, Wyo. F. S. T. Članek priobčeno v izdaji dne 27. maja, ko bo splošno glasovanje končano. Pozdravi!

VSAKEMU KORISTNO.

Se \$1.00 naredim vankam 100 pol pisalnega papirja in 100 kvart s vašim tiskanim imenom in naslovom; pišite po vstro. Pošljem ga proti.

MIKE O'BRAHE, Box 142, VAN VOORHIS, PA.

NAZANJAMO.

Čerjenim rojakom v Nast Hotelu in okolici uljudno naznanjam, da sem kupil znani Anton Smithovi salon.

Posebno našim Slovincem in bratom Hrvatom se priporočam za obilen obisk.

Točna pošteba!

Se priporočam! Anton Šušteršič, saloner Box 187 E. Helena, Montana. (Advertisement.)

— ZA VSEBINO OGLASOV je srednivo in toliko odgovorna, kakor dolga znan.

Pouk v angleščini in lepomislu potom dopisovanja.

Ali bi radi znali angleško govoriti, brati in pisati?

Ali imate veselje do angleščine in se ne znate učiti?

Ali vam ni znano koliko velja angleščina nam tujcem v tej dobi? Naj ponudimo, da denar, ki se žrtvuje za samo izobrazbo, je najbolje naložen, in ne vzame za kriza, ne vojna. Pišite za brezplačna pojasnila na

Slovenian Correspondence School 6119 St. Clair Ave., Cleveland O."

Chisholm, Minn.

ROJAKI IN ROJAKINJE, POBORI

Kadar potrebujete kakšno orodje bodisi rokodelsko ali drugo, željzinske opravke za hišo ali vrt, vsakovrstne barve, i t. d., hitro opravo za kuhinjo ali spalne in druge sobe — ročne vosičke in velik drugih enakih stvari; predno kupite eno ali drugo omenjenih stvari, bodite previdni, da doblite pravo zanesljivo blago in to po vredni ceni. Zapomnite si, da blago izgleda drugo drugemu enako, dokler se ne poiskusi s uporabo. Je potrebno, da kupite zanesljivo in jamčeno blago, kajti skušnjava večjih zelo draga šola.

Naznanjam vam.

Da imam pove ustanovljeno prodajalno železnin in hišne opravke s popolnoma novim blagom. Jaz imam sedem let osebnih izkušnje v železnini in hišnih opravkih, ves čas v Chisholmu, Rojaki, ki so tržili pri stoni so bili vselej dobro postreženi po moji najbolji meri. Raynutaško bodem deloval vzbog, da bode vsaki moj odjemalec dobil zanesljivo in jamčeno blago po primernej ceni.

Priporočam se za popravljanje in izdelovanje raznovrstnih izdelkov in koštra (tin works) in tudi ključarska dela. Mi popravljam tudi vsakovrstne peči in vse potrebne dele peči. Ste m vam priporočim veliko stroškov pri nakupu nove peči. Popravljamo ročne vosičke, bliskije in vse drugih enakih stvari! Delo je jamčeno in cena je priuerna.

Se vam priporočam s poštovanjem

Home Supply Store ANTON MAHNE, LASTNIK, 128 W. Lake St. Chisholm, Minn.

Beseda znanstvenika

Armand Gautier, član Francoskega instituta, plantelj dobro znanega dela o zdravniški znanosti, piše v listu, katerega se čita v Akademiji zdravilstva, popisal je zdravilne vrednosti in točnosti vina in rekel je med drugim: "Vino je zelo koristno za delavca, ki dela na nezgodno rednih bran, za stare, ki se jim zgubljajo moči, za hiralce, za hirbolaze, za razskovalce, za one, ki žive v mrazih in mokrotnih krajih ali v močvirnatih deželah, za vojakce ob zinskih vajah" — skratka za vse one, ki žive v nezgodno in nezdravem stanju, za one ki morajo težko delati in za vse one, ki potrebujejo, da se jim povrne moč v kratkem času", vse to pa valed tega, ker vinska moč prične takoj delovati.

TRINERJEVO Ameriško Prebavno Grenko Vino. vsotuje raznovrstne redilne snovi ob naravnega radečega vina in druge zdravilne moči od izbranih zdravilnih zelišč, ki so gotove zdravilne vrednosti. To visoko cenjeno zdravilo. izboljši notranji del telesa, odpravi zaprtost, obvaruje bolezn, glavobol, itd., pomaga do boljše prebave, obrani slast do jedi, ojači sistem života, odpravi slabosti, hrani energije, povzdične moči, poveča sposobnosti. Za to pa ako želite odpraviti in zdraviti ostati, uprašajte vedno za zanesljivo TRINERJEVO AMERIŠKO PREBAVNO GRENKO VINO. Za odrguenje, oteklosti, mišične bolečine, okorele sklepe, poskusite Triner's Liniment. Ta daje zadovoljstvo. Cena je 25c in 50c, po pošti pa 35c in 60c.

Jos. Triner IZDELOVATEL 1233-39 So. ASHLAND AVE. CHICAGO, ILLINOIS.

D. Pink, Cor. Walnut St. & E. 150th St. — Seje vsako 3 ned. v mes.
Stev. 186. — Slovenski Glasnik, Cleveland, Ohio. — Pred.: Frank Papler, Box 168, Van Voorhis, Pa. — Tajnik: Albin Kr...

Stev. 217. — Slovenski Glasnik, Cleveland, Ohio. — Pred.: Frank Papler, Box 168, Van Voorhis, Pa. — Tajnik: Albin Kr...
Stev. 218. — Columbia, Denver, Colorado. — Pred.: Louis Prosek, 2134 Lawrence St. — Tajnik: Louis Adolphe...

Stev. 220. — Victoria, Bryant, Okla. — Pred.: Fr. Trzaski, Route 2, Box 6, Henryetta, Okla. — Tajnik: Frank Strutz...
Stev. 221. — Delavski Venec, Terre Haute, Ind. — Pred.: Toni Kodolja, 2117 N. 20th St. — Tajnik: J. Zlobec...

Stev. 222. — Slovenci v Tolinu, Fayette City, Pa. — Pred.: J. Paulin, Box 333. — Tajnik: J. Gartner, Box 378. — Blag.: Jos. Jurkovič, R. F. D. No. 22. — Dr. B. L. Steilar. — Seje vsako 3 ned. v mes.
Stev. 223. — Kari Marx, Edison, Kansas. — Pred.: Stefan Milava, R. F. D. 4, Box 37, Girard, Kans. — Tajnik: Jos. Klinton, R. R. No. 4, Box 283, Girard, Kans. — Blag.: A. Potisek, R. F. D. 4, Box 133, Girard, Kans. — Dr.: Smith, Hadley, Kans. — Seje vsako 2 ned. v mes.

Stev. 224. — Slovenci v Tolinu, Fayette City, Pa. — Pred.: J. Paulin, Box 333. — Tajnik: J. Gartner, Box 378. — Blag.: Jos. Jurkovič, R. F. D. No. 22. — Dr. B. L. Steilar. — Seje vsako 3 ned. v mes.
Stev. 225. — Kari Marx, Edison, Kansas. — Pred.: Stefan Milava, R. F. D. 4, Box 37, Girard, Kans. — Tajnik: Jos. Klinton, R. R. No. 4, Box 283, Girard, Kans. — Blag.: A. Potisek, R. F. D. 4, Box 133, Girard, Kans. — Dr.: Smith, Hadley, Kans. — Seje vsako 2 ned. v mes.

SEVERA'S Balsam of Life
(Severov Življenski Balzam) ob pravem času ter bi stem preprečili še bolj slabih posledic? Delovanje tega zdravila je hitro in uspešno. Je tudi tonika, ki uspešno krepi. Zagotovi vam redno delovanje črev ter odpravlja utrujenost, osvaja in zmaga napade. Mirujoči upliv tega zdravila ga stori veliko vrednost v slučajih ponavljajoče mrzlice. Okrepijo slabotne ljudi ter se zato priporoča ženskam v času bolezni.
Cena 75 centov steklenica.

Stev. 226. — Slovenci v Tolinu, Fayette City, Pa. — Pred.: J. Paulin, Box 333. — Tajnik: J. Gartner, Box 378. — Blag.: Jos. Jurkovič, R. F. D. No. 22. — Dr. B. L. Steilar. — Seje vsako 3 ned. v mes.

Stev. 227. — Kari Marx, Edison, Kansas. — Pred.: Stefan Milava, R. F. D. 4, Box 37, Girard, Kans. — Tajnik: Jos. Klinton, R. R. No. 4, Box 283, Girard, Kans. — Blag.: A. Potisek, R. F. D. 4, Box 133, Girard, Kans. — Dr.: Smith, Hadley, Kans. — Seje vsako 2 ned. v mes.

Stev. 228. — Slovenci v Tolinu, Fayette City, Pa. — Pred.: J. Paulin, Box 333. — Tajnik: J. Gartner, Box 378. — Blag.: Jos. Jurkovič, R. F. D. No. 22. — Dr. B. L. Steilar. — Seje vsako 3 ned. v mes.

Stev. 229. — Kari Marx, Edison, Kansas. — Pred.: Stefan Milava, R. F. D. 4, Box 37, Girard, Kans. — Tajnik: Jos. Klinton, R. R. No. 4, Box 283, Girard, Kans. — Blag.: A. Potisek, R. F. D. 4, Box 133, Girard, Kans. — Dr.: Smith, Hadley, Kans. — Seje vsako 2 ned. v mes.

Stev. 230. — Slovenci v Tolinu, Fayette City, Pa. — Pred.: J. Paulin, Box 333. — Tajnik: J. Gartner, Box 378. — Blag.: Jos. Jurkovič, R. F. D. No. 22. — Dr. B. L. Steilar. — Seje vsako 3 ned. v mes.

Stev. 231. — Kari Marx, Edison, Kansas. — Pred.: Stefan Milava, R. F. D. 4, Box 37, Girard, Kans. — Tajnik: Jos. Klinton, R. R. No. 4, Box 283, Girard, Kans. — Blag.: A. Potisek, R. F. D. 4, Box 133, Girard, Kans. — Dr.: Smith, Hadley, Kans. — Seje vsako 2 ned. v mes.

Deset zdravnikov mu ni moglo pomagati.

Smajali so se mu, ker je jemal Bolgarski Krvni Čaj.
Potem, ko je pil pet dni Bolgarski Krvni Čaj, se sedaj čisto dobro počuti.

Velika razprodaja Martin Potokarjevega sveta po zelo nizkih cenah—ki je razdeljen v — lote — stavbišča, ki merijo po 50x125 in po 50x157.

Je v bližini mesta CHICAGO.
V nedeljo popoldan dne 14. maja vsi v Lyons in si oglejte ta krasni svet. Lahko kupite stavbišče—kjer se namerava ustanoviti nova slovenska naselbina.

V NEDELJO MORAMO VSE PRODATI!

Plačate lahko takoj ali pa na obroke. Prodaja se prične takoj popoldan. Pridite o pravem času, da ne zamudite ugodne prilike. Vsi v Lyons! Igrala bode godba iz Lyonsa.
Legla stavbišč ugodna!
CENE NIZKE!

RAD BI IZVEDEL

zvojnega brata Leopolda Zajber, pred letom in pol bil je v Maseoutah, Ill; in odšel je neznanu kam. Prosim cenjene rojake, če kedo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali pa naj se mi sam javi. Iščem ga radi družinskih zadev. — Martin Zajber, Box 116, Ringo, Kans. (Advertisement.)

DELO DOBI

3000 delavcev na Mesaba Range. Delo je (Open pit mines) in s parno lopato. Plača je sedaj od \$2.50 do \$3.00 na dan. Za nadaljša posamejna obrnite se do Harrison Mine, Washburn, Minnesota. (Advertisement.)

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA

USTANOV. LETO 1852.
V PITTSBURGHU, PA.
KAPITAL IN PREBITEK NAD \$5,000,000.00.
Pošilja sedaj z garancijo
100 Kron za \$14.00
v stari kraj; večje z neske pa po še nižjih cenah, ter pišite po iste na:
FIRST-SECOND NATIONAL BANK OF PITTSBURGH.
Corner Fifth & Wood Sts., Pittsburgh, Pa.

ON A SE SEDAJ POČUTI DOBRO.

Gospa Elizabeth Jakob je bila zelo bolna; slab želodec, zelo slaba prebava, zahod samo po enkrat na 4-5 dni in še takrat z odtokom krvi. Ne vedoča, kaj naj stori, naročila si je Trinerjevega ameriškega prebavnega...

NE PREZRITE LEGA!

Prodajam Columbia grafophone, ter slovenske in drugojezinske plošče. Iste tako ure, verigice, ter zasnovane zlatino in srebrnino.
Ciane in članice S. N. P. J. opozarjam posebno na lično izdelane prstane in obroke z znakom S. N. P. J. Pišite po zenik.
ANTON J. TROBEC,
P. O. Box 1, Chicago, Ill.

DR. ADOLF MACH

ROBODRAVNIK
Uradno ure: 9 do 12 dop.
1 do 6 pop. 7:30 do 9 več.
Ob nedeljah po dogovoru.
3601 S. Lawndale Av. vogel 36 86
CHICAGO, ILLINOIS.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA

USTANOV. LETO 1852.
V PITTSBURGHU, PA.
KAPITAL IN PREBITEK NAD \$5,000,000.00.
Pošilja sedaj z garancijo
100 Kron za \$14.00
v stari kraj; večje z neske pa po še nižjih cenah, ter pišite po iste na:
FIRST-SECOND NATIONAL BANK OF PITTSBURGH.
Corner Fifth & Wood Sts., Pittsburgh, Pa.

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA

USTANOV. LETO 1852.
V PITTSBURGHU, PA.
KAPITAL IN PREBITEK NAD \$5,000,000.00.
Pošilja sedaj z garancijo
100 Kron za \$14.00
v stari kraj; večje z neske pa po še nižjih cenah, ter pišite po iste na:
FIRST-SECOND NATIONAL BANK OF PITTSBURGH.
Corner Fifth & Wood Sts., Pittsburgh, Pa.

USTANOV. LETO 1852.
V PITTSBURGHU, PA.
KAPITAL IN PREBITEK NAD \$5,000,000.00.
Pošilja sedaj z garancijo
100 Kron za \$14.00
v stari kraj; večje z neske pa po še nižjih cenah, ter pišite po iste na:
FIRST-SECOND NATIONAL BANK OF PITTSBURGH.
Corner Fifth & Wood Sts., Pittsburgh, Pa.

